

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

18 квітня 2019 р.

Київ

№ 263-р

Про результати розгляду
справи про концентрацію

Антимонопольний комітет України, розглянувши справу № 24-25/264-14 про концентрацію у вигляді придбання компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» (м. Гаага, Нідерланди) акцій приватного акціонерного товариства «ЄВРАЗ Дніпродзержинський коксохімічний завод» (назву змінено на приватне акціонерне товариство «Дніпровський коксохімічний завод», далі – ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод») (м. Кам'янське, Дніпропетровська обл., Україна),

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Концентрація полягає у придбанні компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» акцій ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», що забезпечує перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.

2. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

- (2) Відповідно до пункту 4 частини другої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» концентрацією визнається безпосереднє або опосередковане придбання, набуття у власність іншим способом чи одержання в управління часток (акцій, паїв), що забезпечує досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання. Отже, заявлені дії, відповідно до вказаної статті, є концентрацією.
- (3) Відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками останнього фінансового звітного року, що передував року подання заяви, перевищували порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. УЧАСНИКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (4) Покупець: компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» (далі по тексту – Група МЕТІНВЕСТ).
- (5) Об'єкт придбання: ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод».

4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надійшла заява уповноважених представників компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» і ПрАТ «ЄВРАЗ Дніпродзержинський коксохімічний завод» від 03.10.2014 б/н (zareєстрована в Комітеті 31.10.2014 за № 8-01/651-ЕКк) про надання дозволу компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» на придбання акцій ПрАТ «ЄВРАЗ Дніпродзержинський коксохімічний завод», що забезпечує перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.
- (7) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 11 грудня 2014 року № 06/291-р розпочато розгляд справи № 24-25/264-14 про концентрацію у зв'язку з виявленням у поданих матеріалах підстав для заборони концентрації.
- (8) Під час розгляду справи були опитані учасники ринків коксу та коксохімічної продукції, а саме:
- конкуренти: відкрите акціонерне товариство «Алчевськкокс» (м. Алчевськ, Луганська обл., Україна), відкрите акціонерне товариство «Баглійкокс» (м. Кам'янське, Україна), відкрите акціонерне товариство «ДНІПРОКОКС» (м. Дніпро, Україна), приватне акціонерне товариство «Харківський коксовий завод» (м. Харків, Україна), публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг» (м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., Україна), приватне акціонерне товариство «Южкокс» (м. Кам'янське, Дніпропетровська обл., Україна);
 - споживачі: відкрите акціонерне товариство «ДМЗ ім. Петровського» (м. Дніпро, Україна), публічне акціонерне товариство «Запорізький завод феросплавів» (м. Запоріжжя, Україна), публічне акціонерне товариство «Нікопольський завод феросплавів» (м. Нікополь, Дніпропетровська обл., Україна), публічне акціонерне товариство «Дніпровський металургійний комбінат ім. Ф.Е. Дзержинського» (м. Кам'янське, Дніпропетровська обл., Україна), відкрите акціонерне товариство «Кременчуцький завод технічного вуглецю» (м. Кременчук, Полтавська обл., Україна); приватне акціонерне товариство «УКРГРАФІТ» (м. Запоріжжя, Україна);
 - експерти: державне підприємство «Укрпромзовнішекспертиза» (м. Київ, Україна), Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Асоціація «Укркокс» (м. Дніпро, Україна); Українська Асоціація виробників феросплавів (м. Дніпро, Україна), ОБ'ЄДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ «УКРМЕТАЛУРГПРОМ» (м. Дніпро, Україна).

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ

5.1. ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»

- (9) ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» здійснює діяльність із: виробництва та реалізації коксу, хімічних продуктів коксування та переробки смоли кам'яновугільної, а саме: коксу доменного, горішка коксового, дріб'язку коксового, амонію сульфату, смоли кам'яновугільної, бензолу сирого кам'яновугільного, пеку кам'яновугільного, масел кам'яновугільних, сировини коксохімічної для виробництва технічного вуглецю, фенолятів;
- (10) ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» не пов'язане відносинами контролю із жодним суб'єктом господарювання.

5.2. Група МЕТІНВЕСТ

- (11) Компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» здійснює діяльність із управління корпоративними правами суб'єктів господарювання, пов'язаних із нею відносинами контролю, які утворюють Групу «SCM», при цьому не здійснює діяльності з виробництва, придбання та реалізації товарів (робіт, послуг) на території України.
- (12) Компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» пов'язана відносинами контролю, зокрема, із:
- приватним акціонерним товариством «МК «Азовсталь» (далі – ПрАТ «Азовсталь») (м. Маріуполь, Донецька обл., Україна), приватним акціонерним товариством «Запоріжжкокс» (далі – ПрАТ «Запоріжжкокс») (м. Запоріжжя, Україна), приватним акціонерним товариством «Авдіївський коксохімічний завод» (далі – ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод») (м. Авдіївка, Донецька обл., Україна) та іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність із виробництва та реалізації: коксу доменного, горішка коксового, дріб'язку коксового, коксу пекового електродного, амонію сульфату коксохімічного виробництва, бензолу сирого кам'яновугільного, полімерів бензольних відділень, в'язучих зі смоли уловлювання, фенолятів, сировини коксохімічної для виробництва технічного вуглецю (антраценової фракції, пекових дистилатів, антраценового масла), масла фенольного кам'яновугільного та кам'яновугільного вбирного, фракції нафталінової, масла легкого кам'яновугільного та легкосереднього, пеку кам'яновугільного електродного, кислоти сірчаної технічної, розчину вакуум-карбонатної сіркоочистки відпрацьованого; безперервно литих слябів, заготівки квадратної, рейок, балок та швелерів, великосортної сталі, прокату листового, рейкових скріплень, куль сталевих, коксу та напівкоксу з вугілля кам'яного, отриманого шляхом карбонізації, при високій температурі вугілля коксівного; пеку високотемпературного, гранульованого, електродного просочувального, електродного, пекового дистилату; газу коксового очищеного, сольвенту кам'яновугільного, компоненту моторних палив ароматичних, смоли важкої для дорожнього будівництва, фракції нафталінової, палива коксохімічного сумісного, масла фенольного кам'яновугільного та кам'яновугільного вбирного, фенолятів, сировини коксохімічної для виробництва високоструктурного технічного вуглецю, сірки технічної газової коксохімічного виробництва, натрію тіосульфату технічного, розчину відпрацьованого поглинального, кубових залишків ратифікації сирого бензолу, кислоти сірчаної регенованої; металургійної продукції, металовиробів виробничого та побутового призначення та супутньої продукції, а саме: агломератів, чавуну, слябів (блюмів та заготовок), плоского гарячекатаного та холоднокатаного прокату, прокату з покриттям (жерсті), холодногогнутих профілів; кутиків, прутків та бунтів; сортового прокату, фасонного прокату, скріплень для рейок вузької колії; залізородної сировини; металу та металопрокату: агломерату, прокату плоского холоднокатаного оцинкованого, труб та профілів зварних, труб сталевих, балонів; та здійснюють діяльність із надання послуг гарячого оцинкування сталі (*за інформацією заявників, на момент розгляду справи частина суб'єктів господарювання знаходиться на невідконтрольній території, над якою Група МЕТІНВЕСТ втратила контроль*);
 - фізичною особою – громадянином України.
- (13) За інформацією уповноважених представників заявників (лист від 26.04.2017 № 183/04-3.00/10, зареєстрований у Комітеті 30.05.2017 за № 8-01/5160) військовий конфлікт у східних регіонах України і блокування вантажного транспортного сполучення із зоною проведення операції об'єднаних сил (далі - зона ООС) призвели

до переформатування українського ринку коксу та коксохімічної продукції у 2017 році. Підприємства – виробники та підприємства – споживачі коксу та коксохімічної продукції, які розташовані в зоні ООС, фактично залишилися відрізними від загальнонаціонального ринку і припинили господарські зв'язки із суб'єктами господарювання, що знаходяться на території, яка контролюється органами державної влади України. Припинення господарських зв'язків із зоною ООС підтверджено в рішенні Ради національної безпеки та оборони України «Про невідкладні додаткові заходи із протидії гібридним загрозам національній безпеці України» від 15 березня 2017 року, уведеним в дію Указом Президента України № 62/2017.

- (14) Група МЕТІНВЕСТ повідомила про повну втрату контролю над діяльністю своїх підприємств, що знаходяться на тимчасово неконтрольованій території України (зона ООС) унаслідок вимог керівництва невизнаних республік про необхідність перереєстрації підприємств, що розташовані в так званих ДНР і ЛНР. Ця заява стосується діяльності, зокрема, приватного акціонерного товариства «Єнакієвський металургійний завод» (включаючи його Макіївську філію - приватне акціонерне товариство «Макіївський металургійний завод») (м. Єнакієве, Донецька обл., Україна), приватного акціонерного товариства «Єнакієвський коксохімпром» (м. Єнакієве, Донецька обл., Україна) та приватного акціонерного товариства «Донецькококс» (м. Маріуполь, Донецька обл., Україна).

6. ОЦІНКА КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (15) З усього номенклатурного ряду продукції, яку виробляють учасники концентрації, основними видами продукції є кокс доменний, коксовий горішок; коксовий дріб'язок та смола кам'яновугільна.
- (16) Сульфат амонію, бензол сирий, сировина для виробництва технічного вуглецю, масла кам'яновугільні поглинальні, коксовий газ, пек, феноляти та масла легкосередні є супутньою продукцією під час виробництва коксу, обсяги їх виробництва – незначні.
- (17) ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» здійснює діяльність із виробництва та реалізації коксу, горішку коксового, дріб'язку коксового, хімічних продуктів коксування та переробки смоли кам'яновугільної, а саме: амонію сульфату, смоли кам'яновугільної, бензолу сирого кам'яновугільного, пеку кам'яновугільного, масел кам'яновугільних, сировини коксохімічної для виробництва технічного вуглецю; фенолятів.
- (18) При цьому серед продукції, яку виробляє ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» та суб'єкти господарювання, пов'язані відносинами контролю з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», можуть бути взаємозамінними (у цілому або в окремих випадках) кокс доменний, коксовий горішок, коксовий дріб'язок.
- (19) Зазначена коксохімічна продукція виробляється згідно з однією технологією виробництва (шарового коксування в камерних печах), має однакове походження (Донецький вугільний басейн) та однакове призначення, визначається однаковими технічними умовами.
- (20) Отже, Група МЕТІНВЕСТ, з урахуванням відносин контролю, і ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» є конкурентами на ринках: коксу доменного, коксового горішка, коксового дріб'язку, хімічних продуктів коксування та переробки смоли кам'яновугільної, а саме: сульфату амонію, смоли кам'яновугільної, бензолу сирого кам'яновугільного, пеку кам'яновугільного, масел кам'яновугільних, сировини коксохімічної для виробництва технічного вуглецю; фенолятів, полімерів бензолного відділення.
- (21) Продукція, яка є побічною в технологічному виробництві учасників концентрації, а саме: сульфат амонію, смола кам'яновугільна, бензол сирий кам'яновугільний, пек

кам'яновугільний, масла кам'яновугільні, виходячи з однакових технології виробництва, походження, технічних умов та стандартів, подібних споживчих характеристик є також взаємозамінними.

- (22) Отже, задіяними товарними ринками в заявленій концентрації є загальнодержавні ринки: коксу доменного, косового горішка, коксового дріб'язку та хімічних продуктів коксування й переробки смоли кам'яновугільної, а саме: амонію сульфату, смоли кам'яновугільної, бензолу сирого кам'яновугільного, пеку кам'яновугільного, масел кам'яновугільних, сировини коксохімічної для виробництва технічного вуглецю; фенолятів, полімерів бензолного відділення.

6.1. Ринки, на яких відбувається концентрація

6.1.1. Ринок сульфату амонію

- (23) За інформацією заявників.
- (24) Обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію сульфату амонію.
- (25) Сульфат амонію – амонійова сіль сірчаної кислоти. Білий кристалічний порошок, легкорозчинний у воді. У промисловості його отримують з аміаку та сірчаної кислоти. У коксохімічному виробництві сульфат амонію є побічним продуктом, що отримується в процесі очищення коксового газу шляхом вилучення аміаку з коксового газу розчином сірчаної кислоти. Використовується сульфат амонію як азотовмісне мінеральне добриво.
- (26) Сульфат амонію взаємозамінний з іншими азотовмісними мінеральними добривами, зокрема, такими, як: карбамід, аміачна селітра, натрієва селітра, карбамідо-аміачна суміш (далі – КАС), вапняно-аміачна селітра (далі – ВАС).
- (27) На ринку України за своїми споживчими характеристиками ці мінеральні добрива є взаємозамінними для основної групи споживачів та формують один товарний ринок азотовмісних мінеральних добрив.
- (28) Висновки ДП «Укрпромзовнішекспертиза» щодо взаємозамінності азотовмісних добрив, зокрема: карбаміду, аміачної селітри, натрієвої селітри, ВАС, КАС, з аналогічною продукцією іноземного походження підтвердили, зокрема: Міністерство промислової політики України, суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність на ринках мінеральних добрив, зокрема: відкрите акціонерне товариство «Одеський припортовий завод (м. Одеса, Україна), суб'єкти господарювання – споживачі мінеральних добрив, зокрема: публічне акціонерне товариство «Компанія «Райз» (м. Київ, Україна), товариство з обмеженою відповідальністю «Мрія Центр» (м. Тернопіль, Україна), сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Дружба Нова» (с. Озеряни, Варвинський р-н, Чернігівська обл., Україна).
- (29) Основними конкурентами на ринку азотних добрив є: ВАТ «Азот» (Черкаси), ЗАТ «Севєродонецьке об'єднання «Азот», ВАТ «Рівнеазот», ПАТ «Концерн «Стирол» та ін.
- (30) Основними споживачами сульфату амонію є сільськогосподарські виробники (як мінерального азотовмісного добрива).
- (31) Враховуючи, що:
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
 - сульфат амонію взаємозамінний з іншими азотовмісними мінеральними добривами;

– на ринку азотовмісних мінеральних добрив є достатня кількість потужних конкурентів,

заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку сульфату амонію в Україні.

6.1.2. Ринок бензолу сирого

- (32) За інформацією, наданою заявниками, обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію бензолу сирого.
- (33) Бензол сирий витягується з прямого коксового газу абсорбцією органічними поглиначами. Є складною сумішшю хімічних сполук, головними з яких є бензолні вуглеводні. У коксохімічному виробництві бензол сирий є побічним продуктом. Бензол сирий сам по собі не знаходить практичного застосування і підлягає подальшій переробці в цеху ректифікації для отримання чистих продуктів. Використовується для отримання чистих ароматичних вуглеводнів.
- (34) Бензол сирий є сировиною для галузі органічного синтезу (виробництво фарб, пластмас, гуми тощо). Основними споживачами бензолу сирого є підприємства хімічної галузі.
- (35) В Україні сирий бензол використовується на підприємствах хімічної промисловості як сировина (із подальшою очисткою) для отримання нітробензолу. Останній є сировиною для виробництва первинного тринітротолуолу – тротилу. Основні виробники нітробензолу в Україні – приватне акціонерне товариство «Шосткинський завод хімічних реактивів» (м. Шостка, Сумська обл., Україна) і товариство з обмеженою відповідальністю НВП «Зоря» (м. Рубіжне, Луганська обл., Україна).
- (36) Бензол сирий може бути замінений аналогічною продукцією нафтопереробки.
- (37) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*, заявлена концентрація не призводить до монополізації чи обмеження конкуренції на ринку бензолу сирого в Україні.

6.1.3. Ринок сировини для виробництва технічного вуглецю

- (38) Обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію сировини для технічного вуглецю.
- (39) Сировина для виробництва технічного вуглецю – це сукупність рідких вуглеводнів. Отримується як побічний продукт коксохімічного виробництва в результаті переробки кам'яновугільної смоли, а також нафтопереробки.
- (40) За інформацією, наданою ДП «Укрпромзовнішекспертиза», виробництво сировини для виробництва технічного вуглецю в Україні зорієнтоване на задоволення потреб внутрішнього ринку.
- (41) Сировина для виробництва технічного вуглецю може бути замінена аналогічною продукцією нафтопереробки.
- (42) Основними споживачами сировини для технічного вуглецю є підприємства – виробники технічного вуглецю.
- (43) На сьогодні єдиним діючим підприємством в Україні, що виробляє технічний вуглець, є ПрАТ «Кременчуцький завод технічного вуглецю». Інший український виробник технічного вуглецю - ПАТ «Стахановський завод технічного вуглецю», який розташований в зоні ООС, не працює з квітня 2014 року.
- (44) Основними споживачами технічного вуглецю, що виробляє ПрАТ «Кременчуцький завод технічного вуглецю», є світові виробники автомобільних шин. Динаміка

виробництва у шинній промисловості безпосередньо залежить від обсягів світового виробництва автомобілів.

- (45) [Інформація, яку заявник визначив конфіденційною], заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку сировини для виробництва технічного вуглецю в Україні.

6.1.4. Ринок масел кам'яновугільних поглинальних

- (46) Обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію масел кам'яновугільних поглинальних.
- (47) Масла кам'яновугільні поглинальні – це прозора в тонкому шарі рідина темного кольору зі специфічним запахом, є побічним продуктом коксохімічного виробництва в процесі ректифікації кам'яновугільної смоли.
- (48) Масла кам'яновугільні поглинальні застосовують для уловлювання бензольних вуглеводнів, приготування технічних мастил (марки А) і присадок (марки Б).
- (49) Масла кам'яновугільні поглинальні можуть бути замінені аналогічною продукцією нафтопереробки.
- (50) Основними споживачами масел кам'яновугільних поглинальних є підприємства хімічної галузі.
- (51) Масло кам'яновугільне поглинальне використовується на підприємствах хімічної та нафтохімічної промисловості в процесі виробництва присадок до моторних мастил і пального.
- (52) Відповідно споживання масла кам'яновугільного поглинального в Україні зростало в період 2017 – 2018 років та передбачається, що зростатиме у 2019 – 2021 роках у середньому на 3,5 відсотка щорічно (відносно бази 2017 року). В абсолютному виразі споживання масла кам'яновугільного поглинального передбачається, що споживання збільшиться на 3,2 тис. тонн у 2021 році порівняно з 2017 роком.
- (53) За інформацією, наданою ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ»:
- ринок масла кам'яновугільного поглинального є конкурентним та оскільки на цей ринок впливає логістична складова (масло експортується в цистернах, які необхідно повністю заповнювати), то Група МЕТІНВЕСТ зацікавлена у збуті товару на внутрішньому ринку понад ті обсяги, які використовуються як сировина у подальшому процесі виробництва на підприємствах Групи МЕТІНВЕСТ;
 - імпортні шляхи постачання масла кам'яновугільного поглинального є достатньо диверсифікованими. Серед альтернативних постачальників (іноземних компаній), які здійснювали імпорт цього товару в Україну у 2016 – 5 місяців 2018 року, були суб'єкти господарювання з Казахстану, Чехії, Польщі, Словаччини та Китаю. Крім того, відсутні законодавчі обмеження щодо імпорту масла кам'яновугільного поглинального в Україну;
 - дефіцит масла кам'яновугільного поглинального на внутрішньому ринку України – малоймовірний. У підсумку Група МЕТІНВЕСТ вважає, що вищевказані фактори виключають можливість ситуації дефіциту масла кам'яновугільного поглинального в Україні.
- (54) За інформацією опитаних споживачів:
- масло кам'яновугільне поглинальне є побічною продукцією коксохімічного виробництва та застосовується для уловлювання бензольних вуглеводнів, зокрема для очищення коксового газу;

- найбільшими постачальниками масла кам'яновугільного поглинального у 2017 році були ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод» та ПрАТ «Запоріжжкокс»;
- дефіцит масла кам'яновугільного поглинального існує як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. Альтернативні джерела на зовнішніх ринках є, але вони не здатні задовольнити 100 відсотків потреби підприємств-споживачів;
- на сьогодні споживачі вже користуються пропозиціями інших підприємств-постачальників та укладають зовнішньоекономічні контракти для забезпечення власних потреб в цьому товарі;

(55) Враховуючи, що:

- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
- відповідно до інформації учасників концентрації існують імпортні шляхи постачання масла кам'яновугільного, але при цьому за інформацією споживачів дефіцит масла кам'яновугільного поглинального існує як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках, а альтернативні джерела на зовнішніх ринках не здатні задовольнити 100 відсотків потреби споживачів,

заявлена концентрація може призвести до монополізації на ринку масел кам'яновугільних поглинальних в Україні.

6.1.5. Ринок пеку

- (56) Обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію пеку.
- (57) Пек – залишок від перегонки кам'яновугільної смоли. У коксохімічному виробництві є побічним продуктом. Застосовується для виготовлення покрівельного толю, руберойду, лаку, електродів, а також при грануляції та брикетуванні вугілля;
- (58) За інформацією заявників, пек, який виробляють учасниками концентрації, може бути замінений аналогічною продукцією нафтопереробки.
- (59) Основними споживачами пеку є підприємства – виробники електродів, будівельних матеріалів та пластмас.
- (60) Основною сферою застосування електродів і покрівельних матеріалів з нафтового й кам'яновугільного пеку, є будівництво, тому обсяги виробництва вказаної продукції, а отже, й обсяги споживання пеку, визначатимуться динамікою обсягів будівельних робіт в Україні.
- (61) У перспективі найближчих п'яти років у будівельній галузі України очікуються позитивні тенденції, що зумовлено такими чинниками:
 - планами приватного бізнесу щодо розморожування інвестиційних проектів, реалізація яких була призупинена у зв'язку зі збройним конфліктом у східних регіонах України;
 - планами держави щодо збільшення інвестицій в інфраструктурні проекти загальнодержавного значення, зокрема у сфері дорожнього будівництва й енергетичного господарства тощо.
- (62) За інформацією Групи МЕТІНВЕСТ, наданою листом від 04.06.2018 № 196/04-3.00/10, ринок пеку в Україні включає два сегменти – кам'яновугільний пек і нафтовий пек. Вказані види пеку є взаємозамінними видами сировини, які використовуються в технологічному процесі виробництва електродів. Крім того, покупцями кам'яновугільного пеку й нафтового пеку є однакові підприємства. Наявність на

українському ринку значних обсягів нафтового пеку означає, що ринок є конкурентним. Китайські котирування є фактичним законодавцями цін як на світовому, так і на внутрішньому ринку України.

- (63) Оскільки пек є побічною продукцією, яку підприємства Групи не можуть не виробляти та відповідно вимушені реалізовувати, а потреба Групи в пеку є незначною – на ринку присутня влада покупця.
- (64) У листі від 27.07.2018 № 282/04-3.00/10 ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» повідомило Комітет про те, що пек кам'яновугільний, як і пек нафтовий, є важкою фракцією високомолекулярних вуглеводнів, що застигають при кімнатній температурі. Сучасні технології електродного виробництва роблять нафтовий пек повністю взаємозамінним з кам'яновугільним.
- (65) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (66) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (67) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» у листі від 16.07.2018 № 43-6995/7627 повідомило, що використання нафтового пеку в умовах підприємства є неприпустимим, оскільки істотні якісні відмінності нафтового пеку від кам'яновугільного негативно вплинуть на експлуатаційні характеристики самоспікальних електродів, які в подальшому використовуються в технології виробництва феросплавів.
- (68) ПрАТ «Український графіт» листом від 11.07.2018 № 28/2812 повідомило Комітет про те, що пек кам'яновугільний для технології ПрАТ «Укрграфіт» перевершує за своїми показниками якості нафтовий пек. Заміна в технології виробництва ПрАТ «Укрграфіт» пеку кам'яновугільного нафтовим є неприйнятною, оскільки вимагатиме розробки практично нової технології виробництва всіх видів продукції підприємства та її відпрацювання. Крім того, в Україні, на думку ПрАТ «Укрграфіт», відсутня база сировини для виготовлення пеку нафтового й наявні значні виробничі потужності з виробництва пеку кам'яновугільного, тому заміна пеку кам'яновугільного нафтовим є технологічно, економічно та екологічно недоцільною.
- (69) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (70) Отже, враховуючи, що:
- за інформацією споживачів пек кам'яновугільний, який використовується при виробництві маси електродної, є стратегічним видом сировини та не є взаємозамінним з нафтовим пеком для виробництва маси електродної;
 - *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною],*
- заявлена концентрація може призвести до монополізації чи обмеження конкуренції в сегменті пеку кам'яновугільного в Україні.

6.1.6. Ринок смоли кам'яновугільної

- (71) За інформацією, наданою заявниками, обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію смоли кам'яновугільної.
- (72) Смола кам'яновугільна – сировина для виробництва коксохімічних масел, пеку.
- (73) Кам'яновугільна смола, яку виробляють учасники концентрації, може бути замінена аналогічною продукцією нафтопереробки.
- (74) За інформацією, наданою ДП «Укрпромзовнішекспертиза», смола кам'яновугільна є взаємозамінною зі смолою нафтовою, яка утворюється в процесі нафтопереробки і має подібний до кам'яновугільної смоли склад вуглеводнів (обидві смоли містять

близько 300 різноманітних органічних речовин різних фракцій: легкої, середньої та важкої).

- (75) Учасники використовують смолу кам'яновугільну для власних потреб.
- (76) Враховуючи викладене, заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку смоли кам'яновугільної в Україні.

6.1.7. Ринок фенолятів

- (77) Обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію фенолятів.
- (78) Феноляти – це прозора рідина, що не містить осаду, зважених часток та є побічним продуктом у коксохімічному виробництві.
- (79) Феноляти отримують при обесфенолюванні масел і фракцій кам'яновугільної смоли і стічних вод коксохімічних підприємств та застосовують для одержання фенольних продуктів.
- (80) Феноляти, які виробляють учасники концентрації, можуть бути замінені аналогічною продукцією нафтопереробки та використовуються як сировина в процесі виробництва фенольних смол на підприємствах хімічної промисловості.
- (81) Основними споживачами фенолятів є підприємства хімічної галузі.
- (82) [Інформація, яку заявник визначив конфіденційною], заявлена концентрація не призводить до монополізації чи обмеження конкуренції на ринку фенолятів в Україні.

6.1.8. Ринок полімерів бензольного відділення

- (83) За інформацією, наданою заявником, обидва учасники концентрації здійснюють виробництво та реалізацію полімерів бензольного відділення.
- (84) Сировина для виробництва полімерів бензольного відділення – це масло поглинальне.
- (85) Полімери бензольних відділень – це кінцевий продукт регенерації масла поглинального та призначені для виготовлення стирольно-інденових смол, або як масло для енергоцілей.
- (86) Полімери бензольних відділень, які виробляють учасники концентрації, можуть бути замінені аналогічною продукцією нафтопереробки.
- (87) Основними споживачами полімерів бензольного відділення є підприємства хімічної галузі.
- (88) В Україні полімери бензольного відділення використовуються як добавка (присадка) у виробництві мастил промислового призначення на підприємствах хімічної та нафтохімічної промисловості. За відсутності збуту полімери бензольного відділення подаються до вугільної шихти в процесі коксування на коксохімічних підприємствах.
- (89) [Інформація, яку заявник визначив конфіденційною], заявлена концентрація не призводить до монополізації чи обмеження конкуренції на ринку сировини для виробництва технічного вуглецю в Україні.

6.1.9. Ринок коксу доменного

6.1.9.1. Товарні межі ринку

- (90) ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» здійснює діяльність із виробництва та реалізації, зокрема, коксу доменного.
- (91) ПАТ «Азовсталь», ПАТ «Авдіївський КХЗ», ПАТ «Запоріжжкокс», (ПрАТ «Єнакієвський коксохімпром» та ПАТ «Донецьккокс», які знаходяться в зоні

ОСС) також здійснюють діяльність із виробництва та реалізації коксу доменного. Основними споживачами коксу доменного виробництва зазначених вище товариств є підприємства Групи МЕТІНВЕСТ.

- (92) Основним призначенням доменного коксу є використання його в доменному виробництві як відновника оксиду заліза в залізородній сировині.
- (93) Кокс доменний, який виробляють учасники концентрації, не має продуктив-замінників.
- (94) Кокс доменний – це основний вид продукції, що виробляється на коксохімічних підприємствах, та є незамінним у процесі виробництва чавуну. Можлива лише часткова заміна коксу доменного (до 15 відсотків) природнім газом або високоякісним антрацитовим вугіллям, але при цьому необхідно буде обладнати печі спеціальним обладнанням для пиловугільного вдування палива.
- (95) Споживачами доменного коксу в Україні є підприємства металургійної галузі, які виробляють чавун. Останній є початковою ланкою в технологічному ланцюжку «чавун - сталь - сталева продукція (сталеві напівфабрикати і готовий прокат)», тобто обсяги виробництва чавуну залежать переважно від обсягів виробництва сталі і ринкового попиту на сталеву продукцію. Певна частка чавуну також реалізується на товарних ринках.
- (96) Більш ніж 80 відсотків сталеві продукції, яка виробляється на українських підприємствах, постачається на експорт. На думку заявників, потенціал зростання обсягів експорту сталеві продукції з України найближчими роками буде відсутній, що зумовлено декількома чинниками:
- слабкими темпами зростання світового попиту на сталеву продукцію (не більше 1- 2 відсотків на рік);
 - висококонкурентним середовищем на світовому ринку сталеві продукції;
 - різким посиленням антидемпінгових заходів проти постачальників сталеві продукції за останні роки;
 - очікуваною тенденцією до скорочення попиту на імпортовану сталеву продукцію в країнах, які розвивають власні потужності з виробництва сталі (імпортозаміщення).
- (97) За таких умов єдиним фактором зростання попиту на сталеву продукцію є внутрішній ринок, який почав відновлювати свою ємність після кризових явищ останніх років. Але, враховуючи низьку питому вагу внутрішнього ринку в загальних продажах сталеві продукції українських підприємств, не очікується стрімкого збільшення обсягів виробництва сталеві продукції і відповідно сталі й чавуну в Україні. За прогностичними розрахунками учасників концентрації, в найближчі п'ять років виробництво чавуну на українських металургійних підприємствах зростатиме в середньому на 3,2 відсотка щорічно (відносно бази 2017 року).
- (98) Обсяги споживання виробників чавуну відставатимуть від темпів зростання обсягів виробництва чавуну через подальше скорочення загального коефіцієнта витрат доменного коксу на одну тону чавуну. Це пояснюється продовженням процесу впровадження технології вдування пиловугільного палива (ПВП) у доменному виробництві, яка передбачає скорочення питомих витрат доменного коксу на виробництво однієї тонни чавуну на 20 – 30 відсотків (залежно від обсягів використання ПВП), а також відмову від використання природного газу у доменних печах. У 2016 році технологія вдування ПВП почала впроваджуватися на окремих доменних печах ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» і ПрАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь». Очікується, що з переводом агрегатів, оснащених установками ПВП, з режиму холодних випробувань до режиму промислової експлуатації питоми витрати

ПВП будуть зростати, заміщуючи обсяги споживання доменного коксу. В подальшому обидва підприємства планують перевести всі доменні печі на технологію вдування ПВП.

(99) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(100) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

6.1.9.2. Територіальні (географічні) межі ринку

(101) Географічними межами ринку коксу доменного є територія України.

6.1.9.3. Аналіз відповідей учасників концентрації та учасників ринку

(102) За інформацією, наданою заявниками:

- споживачами доменного коксу в Україні є підприємства металургійної галузі, які виробляють чавун та є початковою ланкою в технологічному ланцюжку «чавун – сталь - сталева продукція (сталеві напівфабрикати й готовий прокат)», а саме: ПрАТ «Азовсталь», ПрАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча», ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», ПрАТ «Євраз Дніпропетровський металургійний завод»;
- тобто, попит на кокс доменний залежить від обсягів виробництва чавуну, які у свою чергу залежать від обсягів виробництва сталі й ринкового попиту на сталеву продукцію;
- ймовірність появи на ринку доменного коксу нових виробників у найближчі п'ять років відсутня, що пов'язано з необхідністю інвестувати значні кошти в побудову нових виробничих потужностей;
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(103) Разом з тим в Україні суттєво змінилось конкурентне середовище (внаслідок проведення ООС) на користь підприємств, що пов'язані відносинами контролю з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», у зв'язку з тим, що чисельність виробників коксохімічної продукції суттєво зменшилась.

(104) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(105) Разом з тим, за інформацією заявників:

- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
- очікується, що ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» збільшить виробництво доменного коксу за рахунок введених в експлуатацію у 2017 - 2018 роках двох коксових батарей, які пройшли модернізацію, - № 6 і № 5 (річна потужність обох батарей становить по 530 тис. тонн валового коксу 6 відсотків вологості), що дозволить збільшити обсяги коксу на вільний ринок;
- інші виробники, на думку заявників, будуть зберігати обсяги виробництва близькими.

(106) За інформацією Української Асоціації виробників феросплавів та електрометалургійної продукції (лист від 25.08.2015 № 164/А, зареєстрований в Комітеті 27.08.2015 за № 8-24/7770), з 2014 року конкуренція на українському ринку коксу та коксохімічної продукції стала значно слабкішою у зв'язку з початком бойових дій (проведенням ООС) на сході України, що призвело до зупинки більшості коксохімічних підприємств у тому регіоні, що у свою чергу призвело до зменшення

кількості пропозицій і можливості збільшення ціни реалізації коксохімічними підприємствами, які знаходяться поза зоною проведення ООС.

- (107) За інформацією Української науково-промислової Асоціації «Укркокс» (лист від 28.01.2015 № АС-15, зареєстрований у Комітеті 03.02.2015 за № 8-24/917), значна частина виробників коксу та коксохімічної продукції розташована в зоні проведення ООС. Внаслідок постійних обстрілів та руйнувань, суттєвих логістичних проблем з доставкою необхідної сировини та відправкою готової продукції, неконтрольованих та непрогнозованих збоїв постачання енергоносіїв виробництво на цих підприємствах суттєво знижено чи зупинено.
- (108) Листом № 14-109 від 18.02.2015 ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (зареєстрований у Комітеті 19.02.2015 за № 8-24/111-кі) повідомило:
- рівень конкуренції оцінити важко, оскільки переважна кількість виробників коксу та коксохімічної продукції територіально розташовані на сході України та зазнають значних труднощів під час здійснення господарської діяльності;
 - ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» не здійснює реалізації коксу власного виробництва на ринок у вільний продаж (лише для внутрішньогрупового споживання);
 - додатковою оцінкою якості коксу є показник «Гарячої міцності» коксу (CSR - Coke Strength after Reaction). Найбільшими конкурентами за цим показником є: ПАТ «Алчевський коксохімічний завод», ПАТ «Донецьккокс», ПАТ «Ясинівський коксохімічний завод», ПАТ «Євраз Баглійкокс», ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», ПАТ «Запоріжкокс». При цьому з них лише 3 можуть стабільно працювати, оскільки інші знаходяться в зоні проведення ООС;
 - коксохімічні підприємства, крім виробництва хімічної продукції (смоли, бензолу, сульфату), здійснюють її переробку в цехах смолорозгонки та ректифікації. ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» не має в своєму складі таких цехів. Разом з тим такі виробництва існують на ПАТ «Авдіївський КХЗ», ВАТ «Єнакіївський КХЗ», ПрАТ «Макіївкокс», ПАТ «Ясинівський коксохімічний завод», які розташовані в зоні проведення ООС, ПАТ «Євраз Баглійкокс» (на цей час – ПрАТ «Южкокс»), ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», ПАТ «Запоріжкокс».
- (109) Більшість коксохімічних заводів працює майже на повну потужність та планує працювати в такому режимі.
- (110) На непідконтрольній Україні території опинилася більшість коксохімічних заводів, зокрема Єнакіївський і Донецький КХЗ, що входять до складу Групи МЕТІНВЕСТ, а також Ясинівський і Макіївський КХЗ, що входять до складу «Донецьксталі», Алчевський КХЗ, що належить корпорації «Індустріальний союз Донбасу». Водночас на території України залишилися лише коксохімічні потужності, інтегровані в структуру металургійного комбінату «Азовсталь», що належить Групі МЕТІНВЕСТ, і два коксохімічні заводи, що входили до складу групи ЄВРАЗ, – ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» (який внаслідок концентрації перейде до Групи МЕТІНВЕСТ) та приватне акціонерне товариство «Южкокс» (м. Кам'янське, Дніпропетровська обл.).
- (111) На 2017 - 2018 роки на ринку коксу відбувся перерозподіл учасників ринку і з 8 виробників 4 буде у Групі МЕТІНВЕСТ (з урахуванням ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»), а інші виробники мають невеликі виробничі потужності порівняно із суб'єктами господарювання Групи Ментінвест. Так наприклад, ПрАТ «Харківський коксовий завод» при завантаженості потужностей на 100 відсотків виробляє близько 1,4 відсотка всього обсягу коксу.

(112) Разом з тим конкуренти зазначили:

(113) ПАТ «АрселорМітал Кривий Ріг»:

- товариство завершило будівництво комплексу коксових батарей №№ 5 та 6, введення яких в експлуатацію збільшило потужність із виробництва коксу (до 530 000 тонн на рік). Товариство планує реалізовувати надлишки коксу доменного (залежно від потреб власного аглодоменного виробництва) суб'єктам господарювання, які не пов'язані з ним відносинами контролю, приблизно 40 000 тонн у сухій вазі;
- ПрАТ «Южкокс» також у 2019 році планує введення в експлуатацію коксової батареї № 7, що дозволить встановити у 2019 році обсяги виробництва валового коксу на рівні 830,284 тис. тонн та збільшення постачання на ринок коксового горішку до 24,566 тис. тонн сухої ваги, а коксового дріб'язку - до 42,246 тис. тонн сухої ваги.

(114) Не виключається поява нових постачальників доменного коксу з-за кордону. За останні 2 роки спостерігається тенденція до збільшення імпорту доменного коксу в Україну. Однією з причин, яка змушує металургійні підприємства до імпорту доменного коксу, є не лише його замалі обсяги вітчизняного виробництва, а й відсутність в Україні доменного коксу високої якості. Однією з головних причин, яка змушує металургійні підприємства до імпорту доменного коксу, є відсутність в Україні достатніх обсягів високоякісного коксівного вугілля, потреба в якому надалі зростатиме у зв'язку із впровадженням технології вдування ПВП. Імпорт високоякісного коксівного вугілля з подальшим виробництвом коксу, на думку заявників, є менш привабливим варіантом порівняно з імпортом безпосередньо доменного коксу, тому що він потребує більших обсягів імпорту (ніж імпорт доменного коксу) і відповідно більш високих витрат на логістику.

(115) Враховуючи, що:

- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*;
- спостерігається та існує в подальшому можливість збільшення імпорту коксу;
- у зв'язку з якістю українського коксу та вдосконаленням і зміною технологій відбувається перехід на інші технологічні процеси виробництва, внаслідок чого спостерігається зменшення споживання коксу доменного;
- протягом останніх років виробничі потужності ПрАТ «Южкокс» завантажені лише на 50 відсотків;
- інші учасники ринку вводять в експлуатацію нові потужності, що дозволить збільшити обсяги виробництва коксу та обсяги поставки його на вільний ринок. Зокрема, ПАТ «АрселорМітал Кривий ріг» зможе виходити з надлишками коксу на ринок,

заявлена концентрація не призводить до монополізації чи обмеження конкуренції на ринку коксу доменного в Україні.

6.1.10. Ринок коксового горіха

6.1.10.1. Товарні межі ринку

- (116) ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» здійснює діяльність з виробництва та реалізації, зокрема, коксового горіха.
- (117) ПАТ «Азовсталь», ПАТ «Авдіївський КХЗ», ПАТ «Запоріжкокс», (ПрАТ «Єнакієвський коксохіпром» та ПАТ «Донецьккокс», які знаходяться в зоні ООС), також здійснюють діяльність із виробництва та реалізації коксового горіха.

- (118) Коксовий горіх отримують розподілом валового коксу на фракції (шматки розміром 10 - 25 мм).
- (119) Виробництво коксового горіху здійснюється на тих самих потужностях, що й виробництво доменного коксу, тому відповідно на цьому ринку конкуренти є аналогічними конкурентам доменного коксу.
- (120) **Коксовий горіх, який виробляють учасники концентрації, не має продуктив-замінників** для основної групи споживачів коксового горіха, який використовують як відновник у виробництві феросплавів, цукроварні (можливе лише часткове заміщення до 10 - 15 відсотків природним газом).
- (121) Основними споживачами коксового горіха є підприємства – виробники феросплавів, підприємства кольорової металургії, підприємства – виробники електродів.
- (122) Коксовий горіх використовується як паливо і вуглецевий відновник у феросплавному та електродному виробництві, у кольоровій металургії та інших галузях промисловості.
- (123) Феросплави використовуються головним чином як розкислювачі та легуючі елементи у сталеплавильному процесі, тому попит на них безпосередньо залежить від обсягів виробництва сталі.
- (124) Феросплавна галузь України є експорто-орієнтованою. Більш ніж дві третини феросплавів, які виробляються в Україні, постачаються на зовнішні ринки. За інформацією заявників, потенціал зростання обсягів експорту феросплавів з України у середньо- та довгостроковій перспективі відсутній, що зумовлено такими чинниками:
- по-перше, низькими темпами світового виробництва сталі, які прогнозуються в майбутньому (не більше 1-2 відсотків на рік);
 - по-друге, посиленням конкуренції на зовнішніх ринках феросплавів, яке очікується в майбутньому, у зв'язку з прогнозованим скороченням попиту на імпорتنі феросплави з боку Китаю через відкриття в країні за останні роки декількох великих родовищ марганцевої руди, яка використовується як основна сировина у виробництві феросплавів;
 - по-третє, антидемпінговими заходами щодо українських феросплавів на деяких ринках, зокрема рішенням про збереження антидемпінгової маржі на експорт українського силікомарганцю до США в розмірі 163 відсотків, а також розслідуванням експорту українського феросилікомарганцю до Південної Кореї на предмет демпінгу.
- (125) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (126) Обсяги виробництва феросплавів для потреб внутрішнього ринку України визначатимуться обсягами виробництва сталі на українських металургійних підприємствах.
- (127) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (128) Коксовий горіх, так само як і доменний кокс, отримують розподілом валового коксу на фракції (коковий горіх представляє собою фракцію з розміром кусків 10 - 25 мм). Його виробництво здійснюється на тих самих потужностях, що й виробництво доменного коксу, тому рівні завантаження потужностей з виробництва коксового горіха будуть дорівнювати відповідним рівням завантаження потужностей з виробництва доменного коксу (припускається, що структура розподілу валового коксу на фракції у прогнозованому періоді залишатиметься без змін).
- (129) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(130) У структурі видимого споживання коксового горішка в Україні у 2017 році імпорт становив 45,6 відсотка; за 6 місяців 2018 року – 45,7 відсотка, що вказує на його значний вплив на ситуацію на внутрішньому ринку України.

(131) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

6.1.10.2. Територіальні (географічні) межі ринку

(132) Географічними межами ринку коксового горіха є територія України.

6.1.10.3. Аналіз відповідей учасників концентрації та учасників ринку

(133) За інформацією учасників концентрації, на сьогодні на території, яка контролюється органами державної влади України, діють чотири підприємства-виробники феросплавів: ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», ПАТ «Запорізький завод феросплавів», ТОВ «Побузький феронікелевий комбінат» і ТОВ «Краматорський феросплавний завод».

(134) Листом від 17.02.2015 № 46-0203 (zareestrovaniy u Komiteti 23.02.2015 za № 8-24/122-ki) ПАТ «Запорізький завод феросплавів» повідомило, що:

(135) «Основним видом сировини при виробництві феросплавів є коксовий горішок, що надходить від коксохімічних та металургійних підприємств з повним металургійним циклом. Кокс фракції 25 мм використовується в доменному, електродному і ливарному виробництвах, фракція менше 10 мм використовується як агломераційні палива і в теплоенергетиці. Решта – це коксовий горішок, основний відновник в електротермії феросплавів. Дефіцит дрібних фракцій коксу пояснюється тим, що коксохіміки прагнуть забезпечити фізико-механічні характеристики коксу, які задовольняють основного споживача коксу – доменщиків, вимоги феросплавщиків при цьому не враховуються. У той же час вимоги доменщиків йдуть врозріз з вимогами феросплавщиків – доменному виробництву потрібен кокс з низькою реакційною здатністю. Таким вимогам відповідає найбільш міцна частина коксового пирога, тому коксохіміки прагнуть створювати шихту з вугілля, що забезпечує максимальний вихід фракції більше 25 мм, що й обумовлює дефіцит коксового горішка.»

(136) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(137) Тому учасники концентрації вважають, що за своєю структурою український ринок коксового горішка можна охарактеризувати як ринок з ознаками монополії. На такому ринку переговорна сила покупця вища за переговорну силу продавця.

(138) Зазначають, що підприємства, які входять до складу Групи МЕТІНВЕСТ, не можуть відмовитися від виробництва коксового горішка, оскільки сама технологія виробництва коксу передбачає розподіл отриманого валового коксу на фракції, а потреба у цій продукції в межах Групи є значно нижчою, ніж обсяги виробництва підприємствами групи, тому пошук сторонніх покупців коксового горіха є для Групи необхідністю.

(139) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(140) У листі компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», який надійшов до Комітету 19.10.2018, ринкова влада покупців коксового горіха обґрунтовується таким чином:

[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].

(141) Крім того, Група МЕТІНВЕСТ посилається на те, що ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» й АТ «Запорізький завод феросплавів» використовують альтернативні

джерела поставок коксового горішка та надає інформацію щодо географії та обсягів імпорту коксохімічної продукції зазначеними підприємствами за 8 місяців 2018 року.

(142) За інформацією Групи МЕТІНВЕСТ, феросплавні підприємства імпортують значні обсяги коксохімічної продукції з Польщі, США та меншою мірою – із Чехії, Китаю та Казахстану.

(143) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(144) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]:*

– коксовий горішок, за інформацією споживачів – феросплавних підприємств, це основний відновник в електротермії феросплавів та є основним видом сировини при виробництві феросплавів;

– *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*

– коксовий горішок, який виробляє Група МЕТІНВЕСТ, не має продуктів – заміників;

– існує дефіцит коксового горішка, що зумовлюється в тому числі й тим, що коксохіміки прагнуть забезпечити фізико-механічні характеристики коксу, які задовольняють основного споживача коксу – металургів, вимоги феросплавників при цьому не враховуються,

заявлена концентрація **може призвести** до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку коксового горішка в Україні.

6.1.11. Ринок коксового дріб'язку

(145) ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» здійснює діяльність із виробництва та реалізації, зокрема, коксового дріб'язку.

(146) ПАТ «Азовсталь», ПАТ «Авдіївський КХЗ», ПАТ «Запоріжжкокс», (ПрАТ «Єнакієвський коксохімпром» та ПАТ «Донецьккокс», які розташовані в зоні ООС) також здійснюють діяльність із виробництва та реалізації коксового дріб'язку.

(147) Коксовий дріб'язок призначений для агломерації залізних руд та електродів, також використовується під час виробництва вапна, соди, феросплавів, гіпсу тощо.

(148) Основними споживачами коксового дріб'язку є металургійні підприємства, які здійснюють агломерацію залізних та нікелевих руд, феросплавні підприємства, підприємства – виробники електродів.

(149) Коксовий дріб'язок може бути взаємозамінним з антрацитом, оскільки обидва види продукції мають подібні показники ефективності і схоже функціональне призначення.

(150) Фізико-хімічні процеси горіння антрациту та коксового дріб'язку та їх результати є подібними, а тому ці види продукції можуть частково або повністю бути взаємозамінними. Подібність обумовлена: високою теплотворною здатністю; високим вмістом вуглецю (близько 95 відсотків); низьким вмістом летких речовин.

(151) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(152) На сьогодні експорт залізрудного агломерату з України або його імпорт в Україну не здійснюються, увесь обсяг виробленого агломерату споживається в процесі виробництва чавуну й напряму залежить від обсягів виробництва останнього.

(153) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(154) ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» листом від 27.07.2018 № 01/505 повідомив Комітет про наступне.

(155) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

- (156) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (157) За інформацією, наданою Групою МЕТІНВЕСТ, зокрема, листом від 04.06.2018 № 196/04-3.00/10, найближчими роками в агломераційному виробництві, яке є основним споживачем коксового дріб'язку, спостерігатиметься тенденція поступової заміни коксового дріб'язку антрацитовим вугіллям, яке є більш дешевим видом сировини порівняно з коксовим дріб'язком. Надалі доступність антрацитового вугілля для металургійної галузі має зростати, оскільки українські теплоелектростанції, які донедавна були основними споживачами антрацитового вугілля, сьогодні здійснюють перехід на використання вугілля газової групи замість антрацитового вугілля. Отже, потреба в коксовому дріб'язку з боку металургійних підприємств, у тому числі тих, які входять до складу Групи МЕТІНВЕСТ, буде скорочуватись, а отже, збільшиться обсяг пропозиції коксового дріб'язку для реалізації на відкритому ринку.
- (158) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]:*
- серед основних п'яти конкурентів Групи МЕТІНВЕСТ на риках коксу, коксового горішка та коксового дріб'язку таких, як: «Ясинівський КХЗ», «Макіївкокс», «Істек Горлівський КХЗ», «Баглійкокс», «Алчевськкокс», наразі четверо знаходяться в зоні проведення ООС та не в змозі конкурувати на повну силу;
 - внаслідок перерозподілу учасників ринку з 8 виробників після концентрації 4 буде у Групі Метінвест (з урахуванням ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»), а інші виробники – з невеликими виробничими потужностями, порівняно з суб'єктами господарювання Групи МЕТІНВЕСТ,
- заявлена концентрація **може призвести** до усунення чи обмеження конкуренції на ринку коксового дріб'язку.
- (159) Компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» листом від 25.01.2016 № 34/04-3.00/10 (zareestrovаний у Комітеті 25.01.2016 за № 8-2470-кі) підтвердила, що: з 14 основних виробників доменного коксу, коксового горіха, коксового дріб'язку та коксохімічної продукції в Україні шість підприємств, виробничі потужності яких розташовані в зоні проведення ООС, зокрема: публічне акціонерне товариство «Ясинівський КХЗ» (м. Макіївка, Донецька обл.), публічне акціонерне товариство «Донецьккокс» (перереєстрований у м. Маріуполь, Донецька обл.), приватне акціонерне товариство «Єнакіївський КХП» (м. Єнакієве, Донецька обл.), приватне акціонерне товариство «Макіївкокс» (м. Макіївка, Донецька обл.), філія «Горлівський коксохімзавод «ТОВ «Істек» (м. Горлівка, Донецька обл.), публічне акціонерне товариство «Алчевський коксохімічний завод» (м. Алчевськ, Луганська обл.), внаслідок бойових дій на сході України та спричинених ними пошкоджень промислових об'єктів, а також через логістичні проблеми щодо постачання сировини та збуту готової продукції багато з вітчизняних коксохімічних підприємств призупинили роботу чи зменшили темпи виробництва.
- (160) При цьому, за інформацією заявників:
- не виключається поява нових постачальників коксохімічної продукції з-за кордону (у результаті очікуваного збільшення обсягів імпорту за окремими видами коксохімічної продукції), а також зміна географії імпорту споживачами коксохімічної продукції, зокрема, внаслідок можливого зменшення або зупинки закупівлі коксохімічної продукції в Росії через погіршення україно-російських економічних стосунків;
 - протягом останніх років спостерігалось збільшення обсягів імпорту багатьох видів коксохімічної продукції, зокрема коксового горіха, коксового дріб'язку, сульфату амонію, масла кам'яновугільного поглинального, пеку, фенолятів,

полімерів бензольного відділення. Через це заявники не виключають появи на відповідних ринках в Україні за означений період нових компаній-постачальників коксохімічної продукції з-за кордону;

- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*. Причиною цього є скорочення наявних обсягів коксохімічної продукції українського виробництва в результаті припинення поставок цієї продукції підприємствами, розташованими в зоні ООС. Збільшення імпорту означатиме зростання рівня конкурентності відповідних ринків коксохімічної продукції;
- негативний вплив концентрації ПАТ «Дніпровський коксохімічний завод» із Групою МЕТІНВЕСТ на українські ринки коксу та коксохімічної продукції не очікується з огляду на те, що після такої концентрації на жодному з ринків Група МЕТІНВЕСТ не матиме монопольного становища.

6.2. Врівноважуючі чинники

- (161) За інформацією заявників, основними врівноважуючими чинниками, які могли б нівелювати суто теоретичний негативний вплив концентрації, можуть бути такі:
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*;
 - *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*;
 - *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*.

6.3. Відповіді експертів ринку коксу та коксохімічної продукції

- (162) Українська асоціація виробників феросплавів та іншої металургійної продукції в листі від 25.08.2015 № 164/А (зареєстрований у Комітеті 27.08.2015 за № 8-24/7770) зазначила:
- коксовий горіх та дріб'язок вітчизняних виробників – взаємозамінні;
 - рівень конкуренції на ринках коксу та коксохімічної продукції є незначним, а з 2014 року вона стала ще значно слабкішою у зв'язку з початком бойових дій на сході України, що привело до зупинки коксохімічних підприємств у тому регіоні, що у свою чергу призвело до зменшення кількості пропозиції і можливості збільшення ціни реалізації коксохімічними підприємствами, які знаходяться поза зоною проведення ООС;
 - вказана концентрація призведе до збільшення впливу компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» та суб'єктів господарювання, які пов'язані з нею відносинами контролю, на ринках коксу та коксохімічної продукції в Україні.
- (163) За інформацією Української науково-промислової Асоціації «Укркокс» (лист від 22.03.2017 № АС-37, зареєстрований у Комітеті 29.03.2017 за № 8-24/2937): виробнича потужність коксохімічних підприємств під юрисдикцією України на 01.01.2017 становить 10 947,4 тис. тонн. Значна частина виробників коксу та коксохімічної продукції розташовані в зоні проведення антитерористичної операції. Внаслідок постійних обстрілів та руйнувань, суттєвих логістичних проблем з доставкою необхідної сировини та відправкою готової продукції, неконтрольованих та непрогнозованих збоїв постачання енергоносіїв виробництво на цих підприємствах суттєво знижено чи зупинено.
- (164) Українська науково-промислова асоціація «Укркокс» листом від 14.09.2017 № АС-86 (зареєстрований у Комітеті 18.09.2017 за № 8-24/9070) стосовно часток конкурентів учасників концентрації за підсумками 2017 року зазначила такі частки: ПрАТ «Харківський коксовий завод» - 2,3 відсотка, КХВ ПАТ «АрселорМітал Кривий Ріг» - 24,6 відсотка, ПрАТ «Євраз Южкокс» та ПрАТ «Євраз ДМЗ» із частками 5,4 та

6,3 відсотка відповідно на ринку коксу. Крім того, хоч КХВ «Алчевський МК» знаходиться за лінією розмежування, підприємство залишається під юрисдикцією України з часткою на ринку коксу 21 відсоток.

- (165) Міністерство економічного розвитку і торгівлі України листом від 14.11.2016 № 3232-09/36586-03 (zareestrovаний у Комітеті 14.11.2016 за № 6-01/10968сев) повідомило (надавши інформаційно-аналітичні матеріали):
- ринок коксохімічної продукції оцінюється як із незначним рівнем конкуренції та з високим рівнем концентрації;
 - практично всі українські коксохімічні заводи входять до груп компаній, що також володіють металургійними підприємствами (винятки становлять Горлівський коксохімічний завод та Харківський коксовий завод, проте їх обсяги виробництва – незначні);
 - поставки здійснюються в рамках вертикально-інтегрованих груп, а надлишки надходять у вільний ринок;
 - загальні потужності з виробництва коксу в Україні оцінюються у 26 млн тонн, з них на Групу МЕТІНВЕСТ припадає 49 відсотків (45 – без врахування ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»), групу Донецьксталь та ІСД – по 15 відсотків, групу АрселорМітал – 11 відсотків, Групу Євраз – 8 відсотків.
- (166) Державне підприємство «Укпромзовнішекспертиза» листом від 27.03.2015 № 829 (zareestrovаний у Комітеті 27.03.2015 за № 8-24/2430) повідомило, що на непідконтрольних територіях або в зоні бойових дій опинилися 64 відсотки підприємств із виробництва коксу. На українській території залишилися ПрАТ «Дніпрококс», ПрАТ «Баглійкокс» (на цей час – ПрАТ «Южкокс»), ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», «Запоріжжкокс» і «Харківський КХЗ», виробничі потужності яких становлять лише 36 відсотків.

6.4. Відповіді конкурентів

- (167) ПАТ «АрселорМітал Кривий Ріг»:
- товариство завершило будівництво комплексу коксових батарей №№ 5 та 6, введення яких в експлуатацію збільшило потужність із виробництва коксу (до 530 000 тон на рік);
 - товариство планує реалізовувати надлишки коксу доменного (залежно від потреб власного аглодоменного виробництва) суб'єктам господарювання, які не пов'язані з ним відносинами контролю, приблизно 40 000 тонн у сухій вазі.
- (168) ПрАТ «Южкокс» також у 2019 році планує введення в експлуатацію коксової батареї № 7, що дозволить встановити у 2019 році обсяги виробництва валового коксу на рівні 830,284 тис. тонн та збільшити постачання на ринок косового горішка до 24,566 тис. тонн сухої ваги, а косового дріб'язку - до 42, 246 тис. тонн сухої ваги.

6.5. Відповіді споживачів коксохімічної продукції

- (169) Листом від 27.03.2017 № 26-6601/4008 (zareestrovаний у Комітеті 03.04.2017 за № 8-24/3118) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», який є споживачем коксохімічної продукції, зазначило:
- ймовірність появи нових українських виробників коксу дуже низька. В умовах певного дефіциту коксу підприємство шукає варіанти вирішення проблеми шляхом диверсифікації поставок переважно за рахунок виробників із далекого зарубіжжя;

- пошук нових постачальників проблематичний і пов'язаний з ризиками через обмеження часу. Саме зараз ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» шукає нових постачальників коксу заради безперебійного забезпечення коксівно-вугільною сировиною свого виробництва;
 - *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (170) Листом від 27.09.2017 № 46-6601 (zareєстрований у Комітеті 02.10.2017 за № 8-24/9645) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», як споживач коксохімічної продукції, зазначило:
- за останні роки чисельність виробників коксохімічної продукції значно скоротилася через проведення ООС, що суттєво змінило конкурентне становище на рику коксохімічної продукції в Україні на користь підприємств, які входять до групи компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.»;
 - ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» неодноразово відчувало наслідки монополізації ринку, про що свідчить, наприклад, вимушений імпорт коксовугільної продукції протягом вересня - грудня 2016 року, та I кварталу 2017 року у зв'язку з відсутністю закупівель у ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» підприємств, які входять до групи компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.»;
 - зокрема, на думку ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», прикладом зловживання підприємствами, які входять до групи компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», своїм становищем на ринку коксохімічної продукції є одностороння відмова від постачання обсягів згідно зі специфікаціями на серпень такими підприємствами, як ПАТ «Авдіївський КХЗ» та ПАТ «Азовсталь»;
 - навіть до концентрації становище на задіяних ринках ТОВ «Метінвестхолдинг» та суб'єктів господарювання, які пов'язані з ним відносинами контролю, дає можливість їм формувати монопольні ціни на кокс, і якщо цей рівень цін не влаштовує, зокрема, підприємство, то зупиняється постачання з усіх підприємств, які знаходяться під контролем цієї структури і, як наслідок, підприємство змушене диверсифікувати поставки за рахунок імпортного коксу;
 - щодо пеку кам'яновугільного, учасники концентрації матимуть 100-відсоткове монопольне становище на ринку України, при цьому відсутня можливість імпорту. ПЕК кам'яновугільний застосовується під час виробництва маси електродної та є стратегічним видом сировини для ПАТ «Нікопольський завод феросплавів».
- (171) Отже, ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» вважає, що вказана концентрація призведе до посилення домінуючого становища компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» та суб'єктів господарювання, які пов'язані з нею відносинами контролю, на ринках коксохімічної продукції, та негативних наслідків у вигляді необґрунтованого підвищення цін за відсутності вітчизняних альтернативних джерел отримання коксу, збільшення імпортової складової в процесі виробництва та подальшого збільшення собівартості феросплавної продукції.
- (172) Листом від 23.03.2017 № 01-11/717 (zareєстрований у Комітеті 27.03.2017 за № 8-24/28-10) приватне акціонерне товариство «Кременчуцький завод технічного вуглецю» (м. Кременчук, Полтавська обл.) зазначило:
- після здійснення концентрації компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» та суб'єкти господарювання, які пов'язані з нею відносинами контролю, зможуть контролювати цінову політику на ринках коксу та коксохімічної продукції;

- рівень конкуренції оцінюється на ринках коксу та коксохімічної продукції як помірний.
- (173) Листом від 23.03.2017 № 01-11/717 (zareєстрований у Комітеті 27.03.2017 за № 8-24/28-10) ПАТ «Запорізький завод феросплавів» зазначило:
- підприємство є споживачем коксового горішка;
 - поява нових виробників коксу та коксохімічної продукції малоімовірна, оскільки потребує значних інвестицій в обладнання;
 - внаслідок заявленої концентрації монополізація ринку коксівної продукції неминуча, що призведе до негативних наслідків у вигляді підвищення цін за відсутності альтернативи;
 - лише за наявності пропозиції на ринку, перехід на постачання до іншого постачальника може потребувати близько місяця, витрати при цьому можуть бути насамперед логістичні, оскільки ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» розташоване територіально близько до ПАТ «Запорізький завод феросплавів».
- (174) Листом від 22.09.2017 № 18-2209 (zareєстрований у Комітеті 25.09.2017 за № 8-24/9360) ПАТ «Запорізький завод феросплавів» зазначило:
- у 2015 році із січня по травень, та у серпні постачання коксового горішка на ПАТ «Запорізький завод феросплавів» суб'єктами господарювання, які пов'язані відносинами контролю з Групою МЕТІНВЕСТ, не здійснювалось, що змусило підприємство звертатись до постачальників із Китаю, Угорщини, Колумбії;
 - при формуванні планів постачання коксу на вересень 2017 року від постачальників, які здійснювали поставки у серпні 2017 року, ПрАТ «Авдіївський КХЗ», ПАТ «Азовсталь», ПАТ «Запоріжжкокс», ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» підвищили ціни на 18 дол. США за тонну не тільки на запропонований обсяг вересня, але й на залишок обсягу коксу, недопоставленого у серпні за більш низькими цінами при тому, що на світовому ринку ціна на коксовий горіх по Європі залишалась без змін. Це обумовило неможливість укладення договорів постачання на вересень та збільшення частки імпорту до 41,2 відсотка (практично до рівня 2015 року).
- (175) Листом від 11.10.2017 № 18-1110 (zareєстрований у Комітеті 17.10.2017 за № 8-01/10140) ПАТ «Запорізький завод феросплавів» зазначило:
- «Навіть беручи до уваги, що Антимонопольний комітет України ще не дав згоду на заявлену концентрацію, ПАТ «Запорізький завод феросплавів», як споживач продукції учасників концентрації, відчуває на собі те, що торгова та цінова політика ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» вже співпадає з торговою та ціною політикою підприємств Групи Метінвест.*
- В результаті посилення монопольного становища Групи МЕТІНВЕСТ на ринку коксу та коксохімічної продукції виникає ризик не лише монопольного утворення цін, але й повної відмови від реалізації коксівного горішку на адресу ПАТ «Запорізький завод феросплавів», як це спостерігалось у вересні, жовтні цього року.*
- Крім того, ринок коксівної продукції за межами України теж не безмежний і знаходити альтернативні джерела поставки буває досить складно».*
- (176) ПАТ «Запорізький завод феросплавів» додатково зазначило, що внаслідок відмови від постачання (без надання аргументованих відповідей) Групою МЕТІНВЕСТ коксового горіха в січні - травні 2015 року товариство змушене було постачати його з Китаю, Угорщини, РФ та Колумбії. А в серпні 2017 року Групою МЕТІНВЕСТ недопоставлено продукцію обсягами 499,63 тонни з ПАТ «Азовсталь», 909,153 тонни

з ПАТ «Свраз ДКЗ». Тому АТ «Запорізький завод феросплавів» були подані відповідні позови до суду про стягнення штрафних санкцій із цих підприємств за невиконання договірних умов. При цьому споживачі надали специфікації, позовні заяви та інше документальне підтвердження зловживання Групою МЕТІНВЕСТ на ринку коксу та коксохімічної продукції, на відміну від заявників, які не змогли надати документальне заперечення своєї поведінки та зазначили, що основні переговори, комунікація та узгодження основних умов поставки відбувались здебільшого в рамках телефонних розмов.

- (177) Отже, аналіз структури ринків коксохімічної продукції та відповідей учасників ринку свідчить про те, що:
- вітчизняні коксохімічні підприємства є дочірніми підприємствами вертикально-інтегрованих холдингових компаній. А отже, напрями збуту та ціна продукції цих підприємств встановлюються зазвичай виходячи з необхідності задоволення насамперед внутрішніх інтересів холдингів;
 - структура ринку має ознаки олігополії, за якої домінує невелика кількість суб'єктів господарювання, при цьому Група МЕТІНВЕСТ виробляє значну частку продукції цієї галузі, а поява нових продавців – ускладнена чи неможлива;
 - нестача на внутрішньому ринку вітчизняної коксохімічної продукції для споживачів супроводжується підвищеними ризиками додаткових витрат і падіння рентабельності підприємств.

6.6. Бар'єри для вступу на ринки, на яких відбувається концентрація

- (178) Ринок коксу та коксохімічної продукції є вільним і не має істотних бар'єрів для входження на нього.
- (179) При цьому ймовірність появи на ринку доменного коксу нових виробників у найближчі п'ять років відсутня, що пов'язано з необхідністю інвестування значних коштів у побудову нових виробничих потужностей.
- (180) За інформацією заявників:
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
 - виробництво, експорт або імпорт коксу та коксохімічної продукції в Україні не підлягають ліцензуванню або квотуванню;
 - у той же час на сьогодні обмеження у вигляді мита на імпорт окремих видів коксу та коксохімічної продукції в Україну відсутні. Ставки мита, встановлені Законом України «Про митний тариф», дорівнюють 0 відсотків, крім коксу пекового й пеку кам'яновугільного, на які ставки – 2 відсотки.
- (181) Структура витрат на виробництво коксу на всіх коксохімічних підприємствах України є однотипною і характеризується високою часткою змінних витрат (90 відсотків і більше), які залежать від обсягів виробництва основної та побічної продукції. Лівову частку в структурі змінних витрат становлять витрати на коксівне вугілля.
- (182) Відповідно частка постійних витрат, які не залежать від обсягів виробництва, в структурі загальних витрат коксохімічних підприємств є низькою (близько 7 - 10 відсотків), що свідчить про те, що ефект масштабу як бар'єр входження на ринок в коксохімічній галузі не є значущим.
- (183) Разом з тим існує вплив державних органів на формування попиту в умовах наявності кількох потужних виробників коксу та коксохімічної продукції на тимчасово окупованій території. Зокрема, повинні отримуватися дозволи на постачання коксу через лінію розмежування.

6.7. Координуючі ефекти концентрації

- (184) Проаналізувавши можливі наслідки концентрації, слід зазначити, що потенційними антиконкурентними ефектами на ринках масла кам'яновугільного поглинального та пеку можуть бути:
- підвищення ціни або обмеження доступу до продукції, що використовуються іншими суб'єктами господарювання під час виробництва, відповідно вплив на ціни інших виробників, отже і на конкуренцію на ринках.
 - вплив на вищезазначені ринки шляхом витіснення конкурентів, якщо ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» обмежить закупівлі сировини в інших виробників і розпочне виключно переробку сировини Групи МЕТІНВЕСТ.
- (185) Оскільки пек та масло кам'яновугільне поглинальне є побічним продуктом виробництва коксу, проводити оцінку координуючих ефектів виключно на таких ринках не вбачається доцільним.

6.8. Ринкова влада покупця

- (186) Враховуючи надану Групою МЕТІНВЕСТ інформацію, «Група МЕТІНВЕСТ не може не виробляти та відповідно вимушені реалізовувати, оскільки потреба Групи Метінвест у пеку є незначною, обсяги продажу пеку на третіх непов'язаних осіб є вимушеною мірою, на яку Група МЕТІНВЕСТ не може та не зможе вплинути. Більше того, враховуючи даний факт, а саме завдяки безальтернативній необхідності реалізовувати пек, на даному ринку є факт влади споживача. Про даний факт свідчить і те, що учасники ринку вимушені реалізовувати пек за ціною нижчою ніж китайські котирування».
- (187) Отже, таке зауваження свідчить про ринкову владу покупця на ринку пеку.

6.9. Імовірність вступу нових учасників на ринки

- (188) Аналіз матеріалів справи свідчить, що можливість переходу конкурентів до альтернативних джерел є досить проблематичною і пов'язана з ризиками через обмеження часу, а також збільшує насамперед логістичні витрати (лист від 27.03.2017 № 26-6601/4008 (зареєстрований у Комітеті 03.04.2017 за № 8-24/3118) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»; лист від 23.03.2017 № 01-11/717 (зареєстрований у Комітеті 27.03.2017 за № 8-24/28-10) ПАТ «Запорізький завод феросплавів»).

7. РИЗИК БАНКРУТСТВА

- (189) Проведено аналіз фінансового стану ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» та оцінено ймовірність ризику настання банкрутства ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за багатофакторною моделлю Альтмана та за коефіцієнтом Бівера.
- (190) Оцінка банкрутства за допомогою коефіцієнта Бівера, який використовується для виявлення незадовільної структури балансу.
- (191) Ознакою формування незадовільної структури балансу є таке фінансове становище підприємства, в якого протягом тривалого часу (1,5 – 2 роки) коефіцієнт Бівера не перевищує 0,2, що відображає небажане скорочення частки прибутку, який спрямовується на розвиток виробництва. У такій ситуації створюється незадовільна структура балансу, підприємство починає працювати в борг і його коефіцієнт забезпечення власними засобами стає меншим 0,1.

- (192) Протягом аналізованого періоду значення коефіцієнта Бівера, як одного з методів оцінки ризику банкрутства, варіює в межах - 0,09 до 0,21, що свідчить про незадовільну структуру балансу ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», а отже, існує ризик настання банкрутства підприємства.
- (193) Оцінка банкрутства за допомогою методу Альтмана, в якій як змінні використовуються показники рентабельності активів, динаміки прибутку, кумулятивної прибутковості, сукупних активів, коефіцієнти покриття відсотків за кредитами, ліквідності, автономії. Ця модель дозволяє прогнозувати банкрутство на п'ятирічний період з точністю до 70 відсотків.
- (194) Ризик банкрутства за моделлю Альтмана оцінюється як високий та дуже високий.
- (195) Отже, за результатами застосування як моделі Альтмана, так і коефіцієнта Бівера, ризик банкрутства ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» є досить високим, а тому зазначена концентрація зможе покращити фінансовий стан ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» та запобігти банкрутству, а отже, ймовірному виходу підприємства з ринку.
- (196) За інформацією, наданою учасниками задіяних ринків (споживачі, експерти):
- перехід на постачання до іншого постачальника може потребувати близько місяця, витрати при цьому можуть бути насамперед логістичні;
 - якщо умови, що їх пропонуватимуть коксохімічні заводи, виявляться несприятливими для феросплавних виробників, вони не можуть легко відмовитися від їх сировини на користь інших постачальників. Адже процес їх виробництва є неперервним та безперебійним; за відсутності вітчизняних альтернативних джерел отримання коксу, збільшення імпортової складової в процесі виробництва має наслідками збільшення собівартості феросплавної продукції;
 - виробники феросплавів намагаються укласти з коксохімічними заводами довгострокові контракти.
- (197) Отже, на ринку коксу та коксохімічної продукції відсутня влада покупця послуг/постачальника, зокрема феросплавних підприємств.

8. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (198) Отже заявлена концентрація відбуватиметься на ринках коксу в коксохімічної продукції (горіху коксового, дріб'язку коксового, сульфату амонію, сирого бензолу, сировини для виробництва технічного вуглецю, масла кам'яновугільного поглинального, пеку, фенолятів, полімерів бензолного виділення).
- (199) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (200) Конкурентами Групи МЕТІНВЕСТ на ринках коксу - коксу доменного, коксового горіха та коксового дріб'язку на сьогодні є: ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», ПрАТ «Южкокс», ПрАТ «ЄВРАЗ Дніпровський металургійний завод» і ПрАТ «Харківський коксовий завод» (перелічені тільки ті підприємства, виробничі потужності яких розташовані на території, що контролюється органами державної влади України).
- (201) Загальна кількість підприємств-виробників коксу, без урахування зони ООС, на сьогодні нараховує 8, потужності яких на 01.01.2017 становили 10 947,4 тис. тонн (щодо валового коксу 6-відсоткової вологості), або 65 відсотків загальноукраїнських.
- (202) Комітет погоджується із заявниками в частині того, що припинення поставок коксу на український ринок підприємствами, потужності яких знаходяться в зоні

проведення ООС, не призведе до загострення дефіциту або зниження рівня конкуренції на українському ринку коксу, з таких причин:

- по-перше, переважна частка коксу, яка вироблялась на підприємствах, потужності яких розташовані в зоні ООС, реалізувалася металургійним підприємствам, які знаходяться в цій же зоні, або була направлена на експорт;
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*;
- по-третє, відбувається поступове нарощування обсягів виробництва коксу на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» завдяки запуску у 2017 році коксової батареї № 6. Крім того, у першому півріччі 2018 році підприємство планувало ввести в експлуатацію коксову батарею № 5 (проектна річна потужність - 530 тис. тонн валового коксу 6-відсоткової вологості). Завдяки реалізації цих проектів потенціал виробництва коксу на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» протягом 2017-2018 років зростає більш ніж на один млн тонн на рік;
- по-четверте, плани щодо будівництва нових потужностей з виробництва коксу також існують на підприємствах Групи МЕТІНВЕСТ (ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод», ПрАТ «Запоріжжкокс»).

(203) На сьогодні українські підприємства вже інвестують кошти в проекти, які спрямовані на збільшення обсягів виробництва коксу, що значною мірою нівелює вагомість тієї обставини, що найближчими роками в Україні не будуть з'являтися нові підприємства-виробники коксу. Можна очікувати, що зі збільшенням пропозиції рівень конкуренції на українському ринку коксу (включаючи ринок коксового горіха й ринок коксового дріб'язку) найближчими роками буде зростати.

(204) Щодо ринку пеку, заявники стверджують, що пек кам'яновугільний може бути взаємозамінним із пеком нафтовим. Але це заперечують споживачі пеку кам'яновугільного. Так, зокрема:

(205) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» зазначив, що:

- для товариства, як для споживача, у технологічно-виробничому процесі без кам'яновугільного пеку формування самоспікального електрода є неможливим. Істотні якісні відмінності нафтового пеку від кам'яновугільного негативно вплинуть на експлуатаційні характеристики самоспікальних електродів;
- використання нафтового пеку в умовах виробництва ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» є неприпустимим.

(206) ПрАТ «Укрграфіт» також підтвердило, що заміна в технології виробництва ПрАТ «Укрграфіт» пеку кам'яновугільного нафтовим є непринятною, оскільки вимагатиме розробки практично нової технології виробництва всіх видів продукції підприємства та її відпрацювання.

(207) Щодо ринку масла кам'яновугільного поглинального, заявники не зазначили про дефіцит цього товару в Україні та не надали інформації щодо альтернативних джерел можливих поставок цього товару, потенційних постачальників цього товару нинішнім споживачам.

(208) Заявники додатково зазначили, що:

- поставки масла кам'яновугільного поглинального на відкритий ринок здійснюються в обсягах, які перевищують обсяги споживання цієї продукції Групою МЕТІНВЕСТ, та не можуть зробити висновок щодо наявності дефіциту масла кам'яновугільного поглинального на ринку;

- альтернативні постачальники масла кам'яновугільного поглинального можуть бути (які фактично і здійснювали поставки протягом 2016 – 5 місяців 2018 року) з Казахстану, Чехії, Польщі, Словаччини та Китаю.
- (209) Разом з тим ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» додатково зауважило, що:
- дефіцит масла кам'яновугільного поглинального як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках існує;
 - якщо учасники концентрації зменшать обсяги постачання зазначеної сировини, товариство змушене буди імпортувати його з Іспанії, Чехії, при цьому вказані альтернативні джерела не здатні задовольнити 100 відсотків потреби товариства;
 - на сьогодні товариство вже користується пропозиціями інших альтернативних учасників концентрації – підприємств-постачальників, але й на зовнішньому ринку існує дефіцит зазначеної сировини.
- (210) ПАТ «Южжокс» також зазначило, що в разі зменшення обсягу поставок масла кам'яновугільного поглинального учасниками концентрації чи підвищення цін на сировину, вони змушені будуть імпортувати сировину із Чехії або Росії.
- (211) ПАТ «Дніпровський металургійний завод» зазначило, що:
- спостерігається дефіцит масла кам'яновугільного поглинального як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому;
 - строки переходу до альтернативних джерел поставки масла кам'яновугільного поглинального становлять від 6 місяців до одного року.
- (212) Тобто, хоча й існує альтернатива у вигляді імпорту сировини, але, за інформацією споживачів масел кам'яновугільних поглинальних, наявний значний дефіцит цієї сировини як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, тому імпорт у таких умовах не в змозі задовольнити потреби українських споживачів.
- (213) Тобто, враховуючи, що:
- сукупні частки учасників концентрації на ринках коксу та коксохімічної продукції, зокрема масла кам'яновугільного, пеку, коксового горішка та коксового дріб'язку за підсумками 2016 – 2017 років та 6 місяців 2018 року є суттєвими;
 - кількість конкурентів є незначною, а вихід нових конкурентів на ринки коксу та коксохімічної продукції обмежений значними бар'єрами (зокрема фінансовими тощо);
 - ринок має олігопольну структуру, при цьому частки інших конкурентів значно менші за сукупну частку учасників концентрації;
 - у результаті концентрації компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» зосередить значну частку з виробництва на ринках коксу та коксохімічної, а враховуючи, що це вертикально-інтегрована група, цінова політика та політика поставки обсягів продукції на вільний ринок буде визначатись насамперед виходячи з потреб Групи МЕТІНВЕСТ;
 - тобто, компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» унаслідок концентрації отримає можливість визначати умови реалізації товару, ціноутворення тощо без економічного обґрунтування і без впливу достатньої конкуренції,
- зазначена концентрація може призводити до монополізації та суттєвого обмеження конкуренції на ринках: масла кам'яновугільного поглинального, коксового горіха, коксового дріб'язку, ринку пеку.

- (214) За таких умов існують підстави для заборони заявленої концентрації.
- (215) У зв'язку з цим, учасникам концентрації листом від 20.03.2018 № 24-25/02-3296 відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» було надіслано подання з попередніми висновками у справі від 16.03.2018 № 24-25/264-14/93-зв та пропозиція щодо надання учасниками концентрації зобов'язань у справі № 24-25/264-14 про концентрацію у вигляді придбання компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» акцій ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», що могли б усунути негативний вплив концентрації на конкуренцію на задіяних ринках та дозволили б органам Комітету прийняти рішення про надання дозволу на концентрацію.
- (216) Уповноважений представник компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» листом від 04.06.2018 № 196/04-3.00/10 надав пропозиції щодо зобов'язань, які Група МЕТІНВЕСТ готова взяти на себе.
- (217) Листом від 20.09.2018 № 8-01/929-кі уповноважений представник компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» повідомив про перегляд раніше надісланих Комітету пропозицій від 04.06.2018 та запропонував на їх заміну інші зобов'язання, які готові взяти на себе учасники концентрації для усунення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію, зокрема, на ринках, які згідно з висновками, що містяться в поданні з попередніми висновками у справі від 16.03.2018 № 24-25/264-14/93-зв, можуть зазнати негативного впливу від здійснення концентрації, такого змісту:

«З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку коксового горіху зобов'язати учасників концентрації протягом трьох років, починаючи з місяця, наступного після здійснення концентрації:

1. За наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію коксового горіху на користь таких суб'єктів господарювання в обсязі сукупно не менше 50% (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації коксового горіху ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю коксового горіху, виражена, в тому числі, в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

2. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку коксового дріб'язку зобов'язати учасників концентрації протягом трьох років, починаючи з місяця наступного після здійснення концентрації:

За наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію коксового дріб'язку на користь таких суб'єктів в обсязі сукупно не менше 50 % (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації коксового дріб'язку виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю коксового горіху, виражена, в тому числі, в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

3. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку масла кам'яновугільного поглинального зобов'язати

учасників концентрації протягом трьох років, починаючи з місяця наступного після здійснення концентрації:

За наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію масла кам'яновугільного поглинального на користь таких суб'єктів господарювання в обсязі сукупно не менше 50 % (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації масла кам'яновугільного поглинального виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

За відсутності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, забезпечити пропозицію масла кам'яновугільного поглинального в обсязі сукупно не менше 50% (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації масла кам'яновугільного поглинального виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами суб'єктам господарювання, що придбавали вказаний товар у ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» протягом останнього року до моменту прийняття рішення АМКУ про надання дозволу на концентрацію.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю коксового горіху, виражена, в тому числі, в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

Під «пропозицією» у цьому пункті розуміється офіційне звернення на продаж масла кам'яновугільного поглинального, виражене, у тому числі, в офіційних листах або шляхом електронного листування.

4. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку пеку зобов'язати учасників концентрації протягом трьох років, починаючи з місяця наступного після здійснення концентрації:

За наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію пеку на користь таких суб'єктів господарювання в обсязі сукупно не менше 70 (сімдесяти відсотків) загального обсягу реалізації пеку виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю пеку, виражена, в тому числі, в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

5. З метою належного інформування Антимонопольного комітету України про стан виконання зобов'язань для здійснення відповідного контролю, зобов'язати компанію «Metinvest B.V.» протягом трьох років, один раз на рік, але не пізніше 20 числа другого місяця календарного року, надавати Антимонопольному комітету України інформацію про:

- обсяги постачання ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» пеку, коксового горіху, коксового дріб'язку та масла кам'яновугільного поглинального, що виробляються ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», із зазначенням споживачів, щодо кожного товару окремо та, у разі відсутності попиту – офіційні заявки (запити) на купівлю відповідних товарів, виражені, у тому числі, в офіційних листах та/або шляхом електронного листування;

- обсяги пропозиції масла кам'яновугільного поглинального суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з учасниками концентрації, у разі відсутності з боку таких суб'єктів господарювання попиту».

(218) Крім того, заявник зазначив такі зауваження до подання з попередніми висновками.

- (219) Група МЕТІНВЕСТ не погоджується з висновками про те, що:
- підприємства Групи Метінвест мають ознаки таких, що займають домінуюче становище на ринках коксу та коксохімічної продукції та вдаються до формування монопольних цін на них;
 - на «ринку коксу та коксохімічної продукції відсутня влада покупця послуг/постачальника, зокрема феросплавних підприємств», і просить взяти до уваги викладені нижче міркування із цього приводу.
- (220) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (221) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (222) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (223) Група МЕТІНВЕСТ не погоджується з думкою ПАТ «Запорізький завод феросплавів» про те, що ПАТ «Запорізький завод феросплавів», як споживач продукції учасників концентрації, відчуває на собі те, що торгова та цінова політика ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» вже збігається з торговою та ціною політикою підприємств Групи Метінвест, та зазначає, що Група МЕТІНВЕСТ не узгоджує ані торгіву, ані цінову, ані будь-яку іншу політику, яка пов'язана з господарською діяльністю Групи, зі сторонніми юридичними або фізичними особами, в тому числі і з ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод». Група МЕТІНВЕСТ проводить власну, незалежну торгіву й цінову політику, яка відповідає ринковим (економічним) тенденціям та вимогам чинного законодавства України й міжнародним нормам і правилам. Підприємства-споживачі вільно імпортували коксовий горішок протягом останніх трьох років і відповідно не залежать від конкретного виробника в Україні, про що свідчить збільшення Імпорту.
- (224) Проаналізувавши зауваження на подання з попередніми висновками у справі та запропоновані зобов'язання, Комітет дійшов таких висновків.

8.1. Щодо ринків коксового горіха й коксового дріб'язку

- (225) Комітет взяв до уваги, те що *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*, мають ознаки домінуючого становища на українському ринку феросплавів. Переважну частину феросплавів Група МЕТІНВЕСТ закуповує саме в цих підприємств. Оскільки коксовий горіх використовується як сировина в процесі виробництва феросплавів, ціна на коксовий горіх є одною зі складових, яка формує собівартість виробництва феросплавів і відповідно впливає на їхню ціну. Отже, чиним, у разі необгрунтованого підвищення ціни на коксовий горіх, Група МЕТІНВЕСТ ризикує зіткнутися із завищеною ціною на феросплави у відповідь. Враховуючи, що частка феросплавів у загальній собівартості продукції, яку виробляє і реалізує Група МЕТІНВЕСТ, є значно більшою, ніж частка виручки від продажу коксового горіху у загальній виручці Групи МЕТІНВЕСТ, Групі економічно недоцільно встановлювати ціну на коксовий горіх, який реалізується на адресу *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*, вище того рівня, який визначається ринковими факторами». Заявники наголошують, що фактор світових цін на коксівне вугілля як сировину не може не братися до уваги при визначенні ціни коксового горіха.
- (226) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*,
- (227) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною]*.
- (228) Разом з тим, наразі на підприємствах електроенергетики триває процес переведення енергоблоків з антрацитового вугілля (коксовий дріб'язок може бути взаємозамінним з антрацитом, оскільки обидва види продукції володіють подібними показниками ефективності і мають схоже функціональне призначення) на вугілля газової групи

(марка Г), що в перспективі дозволить скоротити попит на антрацитове вугілля з боку підприємств електроенергетики, та покращить ситуацію для підприємств металургійної галузі. Це також вивільнить додаткові обсяги коксового дріб'язку на ринку.

(229) Заявники листом від 19.10.2018 № 8-01/1061-Кі зазначили таке:

(230) Очікувані результати концентрації для ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»:

- можливість гарантування збуту всього обсягу виробленого коксу та коксохімічної продукції. Особливості функціонування ринків гірничо-металургійного комплексу, у тому числі комплементарність багатьох видів продукції у межах єдиного виробничого циклу, а відтак і значний ступінь вертикальної інтеграції, яка підвищує загальну ефективність галузі, зумовлює для ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» високі ризики скорочення обсягів виробництва коксохімічної продукції і рівнів продажів. Отже, входження підприємства до складу Групи МЕТІНВЕСТ, активи якої можуть створити або збільшити попит на продукцію ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», а також наявність у Групи МЕТІНВЕСТ власної потужної і розгалуженої збутової мережі, мінімізує ризики виробничих та фінансових втрат для ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»;
- можливість підвищення ефективності закупівлі коксівного вугілля за кордоном за рахунок посилення переговорної сили як покупця та використання логістичних компетенцій Групи МЕТІНВЕСТ при імпорті коксівного вугілля;
- можливість реалізації інвестиційного потенціалу, у тому числі екологічної складової, за рахунок фінансових можливостей Групи МЕТІНВЕСТ. Продовження виробничої діяльності в середньо- та довгостроковій перспективі, а також необхідність забезпечити відповідність роботи потужностей підприємства екологічним вимогам передбачають докорінну реконструкцію коксових батарей. Вартість подібних робіт може сягати декількох сотень мільйонів доларів США. У поточний проміжок часу у ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» відсутнє надійне джерело фінансування інвестиційних проектів подібного масштабу. Група МЕТІНВЕСТ за таких умов може забезпечити потреби підприємства у грошових коштах для цілей реконструкції виробничих потужностей.

(231) Для Групи МЕТІНВЕСТ

- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*

(232) З метою підтвердження або спростування наведених вище фактів, Комітетом був проведений «*market test*» та додатково опитані учасники ринку (споживачі та конкуренти) щодо можливих зобов'язань, які готові взяти на себе учасники концентрації для усунення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію.

(233) До Комітету надійшли такі відповіді.

(234) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» листом № 2018.10.19/12-4013 (зарєєстрований у Комітеті 25.10.2018 за № 8-01/12929) зазначив:

«Ми підтримуємо пропозиції щодо зобов'язань ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» забезпечити 50% реалізації коксового горішку і дріб'язку та 70% реалізації кам'яновугільного пеку за ринковими цінами суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з учасниками концентрації.

Однак, для нас, як і для решти покупців вказаної продукції, важливо не обмежувати термін дії зобов'язань трьома роками, а визначити термін їх дії на період часу, протягом якого компанія «Private Limited Liability Company Metinvest

В.В.» на ринках коксового горішку, коксового дріб'язку та пеку буде мати монопольне (домінуюче) становище, відповідно до ст. 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Також, беручи до уваги можливість компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» керувати завантаженням виробничих потужностей і, відповідно, обсягами виробництва готової продукції, в межах єдиного суб'єкта господарювання, вважаємо за необхідне поширити вищевказані зобов'язання не тільки на ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», а на усіх учасників ринків коксового горіху, коксового дріб'язку та пеку, пов'язаних з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», а саме ПрАТ «Авдіївський КХЗ», ПрАТ «МК «Азовсталь»», ПрАТ «Запоріжжкокс» та ПрАТ «Єнакіївський коксохімпром».

- (235) АТ «Запорізький завод феросплавів» листом від 19.10.2018 № 18-2808 (зареєстрований у Комітеті 30.10.2018 за № 8-01/13087) надало такі зауваження щодо зобов'язань:
- не обмежувати терміну дії надання зобов'язань трьома роками, а визначити термін їх дії на період часу, протягом якого компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» на ринках коксового горішка, коксового дріб'язку та пеку буде мати суттєву частку;
 - поширити вищевказані зобов'язання не тільки на ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», а й на всіх учасників ринків коксового горіха, коксового дріб'язку та пеку, пов'язаних із компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», а саме: ПрАТ «Авдіївський КХЗ», ПрАТ «МК «Азовсталь»», ПрАТ «Запоріжжкокс» та ПрАТ «Єнакіївський коксохімпром».
- (236) ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» листом від 12.10.2018 № 01/679 (зареєстрований у Комітеті 23.10.2018 за № 8-01/12747) повідомило, що не має жодних заперечень щодо концентрації, а також заперечень чи пропозицій до зобов'язань, запропонованих заявниками.
- (237) ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» листом від 12.10.2018 № 14-745 (зареєстрований у Комітеті 18.10.2018 за № 8-02/1053-Кі) висловило пропозиції, щоб учасники концентрації взяли на себе більш жорсткі зобов'язання в частині збільшення строків та обсягів зобов'язань на ринку масла кам'яновугільного поглинального.
- (238) ПрАТ «Южкокс» листом від 11.10.2018 № 1555 (зареєстрований у Комітеті 16.10.2018 за № 8-02/12435) зазначило, що вказані зобов'язання є достатньо пропорційними та обґрунтованими тим потенційним загрозам негативного впливу на конкуренцію, що можуть виникнути у разі здійснення вказаної концентрації.
- (239) ПрАТ «ДМЗ» листом від 14.11.2018 № 107/6642 (зареєстрований у Комітеті 20.11.2018 за № 8-01/14060) зазначило, що вказані зобов'язання є достатньо пропорційними та обґрунтованими загрозам негативного впливу на конкуренцію.
- (240) Враховуючи викладене, оскільки ця концентрація може призвести до обмеження конкуренції на окремих ринках побічних продуктів виробництва коксу, а саме на ринку масла кам'яновугільного та ринку пеку, коксового горішка та коксового дріб'язку, надання дозволу на таку концентрацію є можливим з умови, якщо негативні наслідки будуть відвернуті шляхом виконання учасниками концентрації певних вимог та зобов'язань відповідно до статті 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

8.2. Щодо ринку масла кам'яновугільного поглинального

- (241) [Інформація, яку заявник визначив конфіденційною],
- (242) Комітетом встановлено, що:

- зацікавлені особи - ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПрАТ «Южжокс» не заперечували по суті проти концентрації та запропонованих Групою МЕТІНВЕСТ зобов'язань. ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» пропонує лише збільшити обсяги зобов'язань;
 - як вбачається з матеріалів справи та не оспорується основними споживачами масла кам'яновугільного поглинального, бар'єри для імпорту товару на територію України відсутні;
 - дефіцит товару на внутрішніх та зовнішніх ринках скоріше пов'язаний зі специфікою виробництва масла кам'яновугільного поглинального. Фактів умисних обмежень постачань з учасниками концентрації при опитуванні інших учасників ринків коксохімічної продукції в Україні не встановлено;
 - масло кам'яновугільне поглинальне є побічним продуктом у процесі коксохімічного виробництва, тому обсяги виробництва власне масла залежать від обсягів виробництва основного продукту - коксу. У свою чергу обсяги виробництва коксу залежать передусім від обсягів імпорту та видобутку в Україні сировини - коксівного вугілля, яке є дефіцитним як в Україні, так і за її межами. Отже, підприємство-виробник масла кам'яновугільного поглинального технічно не може обмежувати обсяги його виробництва, не зменшуючи при цьому обсяги основного виробництва та відповідно прибутки підприємства.
- (243) Крім того, представники Групи МЕТІНВЕСТ наголошували на зацікавленості у стабільних продажах цього товару споживачам в Україні, не пов'язаним із Групою, оскільки кількість споживачів товару обмежена, а експорт ускладнено необхідністю мати надлишкові цистерни та заповнювати кожну цистерну повністю.
- (244) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (245) Отже, зобов'язання, запропоновані учасниками концентрації щодо реалізації на відкритий ринок не менше 50 відсотків обсягів масла кам'яновугільного поглинального виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» протягом трьох років з моменту здійснення концентрації, загалом відповідають потребам споживачів на цьому ринку, є пропорційними можливим загрозам негативного впливу на конкуренцію заявленої концентрації.

8.3. Щодо ринку коксового горіха

- (246) Комітетом встановлено, що:
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
 - інші заінтересовані особи (учасники ринку, основні споживачі коксового горіха) - ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» та АТ «Запорізький завод феросплавів» не заперечували по суті проти запропонованих Групою МЕТІНВЕСТ зобов'язань, висловивши зауваження лише щодо тривалості зобов'язань та кола суб'єктів господарювання, які мають взяти такі зобов'язання;
 - з високою ймовірністю можна стверджувати, що на ринку коксового горішка існує ринкова влада покупців, які мають та використовують альтернативні джерела постачання продукції. Водночас відсутні дані, які б свідчили про збільшення обсягів експорту коксового горіха в період 2017 - 6 місяців 2018 року підприємствами Групи МЕТІНВЕСТ з метою диверсифікації поставок, а ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» у 2017 році не експортувало цю продукцію взагалі.

- (247) За таких обставин вважаємо, що зобов'язання на ринку коксового горішку, запропоновані учасниками концентрації, є пропорційними можливим загрозам негативного впливу на конкуренцію заявленої концентрації.

8.4. Щодо ринку пеку кам'яновугільного

- (248) Комітетом встановлено, що заінтересовані особи (основні споживачі пеку кам'яновугільного) - ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», ПрАТ «Український графіт» не заперечували по суті проти запропонованих Групою МЕТІНВЕСТ зобов'язань.
- (249) ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» висловило зауваження лише щодо тривалості зобов'язань та кола суб'єктів господарювання, які мають взяти такі зобов'язання.
- (250) Питання щодо взаємозамінності пеку кам'яновугільного та пеку нафтового є спірним, оскільки ані учасниками концентрації, ані заінтересованими особами не надано переконливих доказів, які б підтверджували чи спростовували позицію кожного з них. Тому в цілях заявленої концентрації доцільно враховувати обсяги виробництва та частки учасників концентрації окремо в сегменті пеку кам'яновугільного ринку пеку.
- (251) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (252) *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною].*
- (253) Отже, враховуючи такі фактори:
- пек кам'яновугільний та масло кам'яновугільне поглинальне є побічними продуктами виробництва коксу;
 - *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
 - існує влада покупця на ринку пеку кам'яновугільного;
 - існує ризик банкрутства ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»,
- запропоновані зобов'язання щодо реалізації 50 відсотків пеку кам'яновугільного та 50 відсотків масла кам'яновугільного поглинального за межі Групи МЕТІНВЕСТ за ринковими цінами усувають потенційний негативний вплив концентрації на конкуренцію на ринках побічних продуктів виробництва коксу.
- (254) Отже, зобов'язання, запропоновані учасниками концентрації щодо реалізації на відкритий ринок не менше 70 відсотків обсягів пеку кам'яновугільного виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» протягом певного періоду після здійснення концентрації, відповідають потребам споживачів на цьому ринку.
- (255) За таких обставин вважаємо, що зобов'язання в сегменті пеку кам'яновугільного на ринку масла кам'яновугільного, запропоновані учасниками концентрації, є пропорційними можливим загрозам негативного впливу на конкуренцію заявленої концентрації.

8.5. Щодо ринку коксового дріб'язку

- (256) Комітетом встановлено, що:
- *[Інформація, яку заявник визначив конфіденційною];*
 - інші заінтересовані особи - ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», ПАТ «Запорізький завод феросплавів» не заперечували по суті проти запропонованих Групою МЕТІНВЕСТ зобов'язань;

ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», АТ «Запорізький завод феросплавів» висловили зауваження лише щодо тривалості зобов'язань та кола суб'єктів господарювання, які мають взяти такі зобов'язання;

- жодною заінтересованою стороною не надано заперечень щодо взаємозамінності коксового дріб'язку з антрацитовим вугіллям, а також можливості імпорту вказаної продукції у разі зменшення обсягів постачання коксового дріб'язку учасниками концентрації.
- (257) За таких обставин зобов'язання на ринку коксового дріб'язку, запропоновані учасниками концентрації, є пропорційними можливим загрозам негативного впливу на конкуренцію заявленої концентрації.
- (258) Крім того, оцінюючи в цілому пропорційність зобов'язань, запропонованих учасниками концентрації, обґрунтованим загрозам негативного впливу на конкуренцію, Комітет прийняв, зокрема, такі доводи учасників концентрації щодо економічного обґрунтування концентрації та її переваг для інших учасників ринку, гірничо-металургійного комплексу України в цілому, інтересів суспільства та держави, викладені в листі компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» від 01.11.2018 на адресу Комітету:
- основний ефект від концентрації для інших учасників ринку полягатиме у збереженні/збільшенні наявних обсягів пропозицій коксу і коксохімічної продукції, які поставляються на відкритий ринок. Зокрема, Група МЕТІНВЕСТ реалізуватиме інвестиційні плани щодо модернізації коксохімічних потужностей ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», що дозволить підприємству продовжувати свою виробничу діяльність у середньо- та довгостроковій перспективі. Завдяки цьому будуть збережені й поступово збільшені обсяги пропозицій коксу й коксохімічної продукції для реалізації на відкритий ринок, а також збережені робочі місця на підприємстві;
 - об'єднання матеріальних, технічних і дослідницьких ресурсів Групи МЕТІНВЕСТ і ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» дозволить підвищити якість продукції коксохімічних підприємств Групи, а отже, і підприємств, для яких кокс і коксохімічна продукція є вхідною сировиною (металургійних);
 - у разі концентрації Група МЕТІНВЕСТ гарантуватиме стабільне забезпечення підприємства високоякісною сировиною (на сьогодні завод не має власних джерел коксівного вугілля), у тому числі за рахунок власних вугледобувних активів Групи;
 - у разі входження ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» до складу Групи середня заробітна плата працівників підприємства буде збільшена за рахунок підвищення тарифних ставок і посадових окладів і в подальшому буде переглядатися на щорічній основі відповідно до політики Групи у сфері оплати праці, що збільшить надходження податкових надходжень до бюджету;
 - модернізація коксохімічних потужностей на ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» дозволить скоротити питомі обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря й воду.
- (259) Отже, враховуючи:
- суттєву сукупну частку учасників концентрації на ринках пеку кам'яновугільного, масла кам'яновугільного поглинального, коксового горішка та коксового дріб'язку;
 - занепокоєння споживачів ПАТ «Нікопольський завод феросплавів», ПАТ «Запорізький завод феросплавів», конкурента ПАТ «АрселорМіттал Кривий

Ріг» щодо наслідків зазначеної концентрації, та бази розрахунків зобов'язань (обсягів коксохімічної продукції) і строків надання зобов'язань;

- відсутність імовірності появи на ринках нових виробників пеку кам'яновугільного, масла кам'яновугільного поглинального, коксового горішка та коксового дріб'язку;
- те, що за останні 5 років ринки коксу та коксохімічної продукції зазнали суттєвих змін та ситуація на найближче майбутнє є невизначеною,

доцільно обумовити надання дозволу на зазначену концентрацію наданням зобов'язань та збільшити їх строк до 7 (семи) років.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 25 і 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та підпунктами 1 та 9 пункту 9 розділу XII Положення про порядок подання та розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 лютого 2002 року № 33-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2002 року за № 284/6572 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 21.06.2016 № 14-рп), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Надати дозвіл компанії «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» (м. Гаага, Нідерланди) на придбання акцій приватного акціонерного товариства «Дніпровський коксохімічний завод» (м. Кам'янське, Дніпропетровська обл., Україна, ідентифікаційний код юридичної особи 05393085), що забезпечує перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.

2. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку пеку зобов'язати компанію «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» протягом семи років, починаючи з місяця, наступного після здійснення концентрації:

За наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» і ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію пеку таким суб'єктам господарювання в обсязі сукупно не менше 70 відсотків (сімдесяти відсотків) загального обсягу реалізації пеку кам'яновугільного виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю пеку, виражена в тому числі в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

3. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку коксового горіха зобов'язати компанію «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» протягом трьох років, починаючи з місяця, наступного після здійснення концентрації:

за наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» і ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію коксового горіха таким суб'єктам господарювання обсягом сукупно не менше 50 відсотків (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації коксового горіха виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю коксового горіха, виражена в тому числі в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

4. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку коксового дріб'язку зобов'язати компанію «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» протягом трьох років, починаючи з місяця, наступного після здійснення концентрації:

за наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» і ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію коксового дріб'язку таким суб'єктам обсягом сукупно не менше 50 відсотків (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації коксового дріб'язку виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю коксового горіха, виражена в тому числі в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

5. З метою пом'якшення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку масла кам'яновугільного поглинального зобов'язати компанію «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» протягом семи років, починаючи з місяця, наступного після здійснення концентрації:

за наявності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з компанією «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» і ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» на момент здійснення концентрації, забезпечити реалізацію масла кам'яновугільного поглинального таким суб'єктам господарювання обсягом сукупно не менше 50 відсотків (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації масла кам'яновугільного поглинального виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами.

За відсутності попиту з боку суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, забезпечити пропозицію масла кам'яновугільного поглинального обсягом сукупно не менше 50 відсотків (п'ятдесяти відсотків) загального обсягу реалізації масла кам'яновугільного поглинального виробництва ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» за ринковими цінами суб'єктам господарювання, що придбавали вказаний товар у ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» протягом останнього року до моменту прийняття рішення Антимонопольним комітетом України про надання дозволу на концентрацію.

Під «попитом» у цьому пункті розуміється офіційна заявка (запит) на купівлю коксового горіха, виражена в тому числі в офіційних листах та/або шляхом електронного листування.

Під «пропозицією» у цьому пункті розуміється офіційне звернення щодо продажу масла кам'яновугільного поглинального, виражене у тому числі в офіційних листах або шляхом електронного листування.

6. З метою належного інформування Антимонопольного комітету України про стан виконання зобов'язань, визначених у пунктах 2 – 5 резолютивної частини цього рішення, для здійснення відповідного контролю зобов'язати компанію «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.» протягом семи років у частині пеку та масла кам'яновугільного поглинального, і протягом трьох років у частині коксового горіха й коксового дріб'язку, один раз на рік, але не пізніше 20 числа другого місяця календарного року, наступного за звітним, надавати Антимонопольному комітету України інформацію про:

- обсяги постачання ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» пеку, коксового горіха, коксового дріб'язку та масла кам'яновугільного поглинального, які виробляє ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», із зазначенням споживачів щодо кожного товару окремо, та в разі відсутності попиту – офіційні заявки (запити) на купівлю відповідних товарів, виражені у тому числі в офіційних листах та/або шляхом електронного листування;
- обсяги пропозиції масла кам'яновугільного поглинального суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з учасниками концентрації на момент здійснення концентрації, у разі відсутності у таких суб'єктів господарювання попиту.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬСВ